

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

31.10.2023

Atzinums Nr. 5-04/11/2023

par vēja parka “Vērgale” būvniecības Dienvidkurzemes novada Vērgales pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2026. gada 31. oktobrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “*LAT Eco Development*”, reģistrācijas Nr. 50203265151, juridiskā adrese: Audēju iela 15 - 4, Rīga, LV – 1050, elektroniskā pasta adrese: arturs@nobisenergy.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*”, reģistrācijas Nr. 40003374818, juridiskā adrese: Vīlandes iela 3 - 6, Rīga, LV – 1010; e-pasts: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī - IVN) ziņojums (turpmāk - Ziņojums) Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) iesniegts 2023. gada 6. jūlijā, papildinājumi 2023. gada 21. jūlijā, 2023. gada 27. oktobrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja parka “Vērgale” būvniecība Dienvidkurzemes novada Vērgales pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamās norises vietas:

Dienvidkurzemes novads, Vērgales pagasts, nekustamie īpašumi ar zemes vienību kadastra apzīmējumiem: 64960040449, 64960040314, 64960060002, 64960070232, 64960070015, 64960070032, 64960070018, 64960070029, 64960070231, 64960040050, 64960070233,

64960070033 (turpmāk arī – Darbības vieta vai Izpētes teritorija vai zemes vienības, uz kurām izskatīta iespēja 11 potenciālām VES būvniecības vietām)¹.

3. Īss paredzēto darbību raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un ietekmes novērtējuma procedūru:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ir ne vairāk kā 11 vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) izbūve teritorijās, kuru pašreizējā izmantošana galvenokārt ir lauksaimniecībā izmantojamas zemes. Jaunbūvējamās elektropārvades kabeļu trases galvenokārt tiks izvietotas autoceļu nodalījumu joslās.
- 3.1.2. Potenciālās VES būvniecības vietas izskatītas 12 nekustamo īpašumu zemes vienībās, kas ietilpst Darbības vietā (skat. šī atzinuma 2. punktu) un atrodas gan juridisko personu, gan fizisko personu valdījumā. Kopējā Izpētes teritorijas platība ir aptuveni 670 ha (Ziņojuma 3.3. nodaļa). VES būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamās platības norādītas Ziņojuma 3.3.1. tabulā. Kopējā nepieciešamā platība 11 VES un ar tām saistīto objektu būvniecībai (atbilstoši izvēlētajai alternatīvai) būs aptuveni 15,2 – 19,4 ha. Darbības vietai piegulošajās teritorijās esošie īpašumi pieder fiziskām un juridiskām personām, kā arī pašvaldībai.
- 3.1.3. Paredzētā darbība ietver VES būvniecību, kā arī papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu – pievedceļu, laukumu, sprieguma paaugstināšanas staciju, elektropārvades kabeļa līniju u.tml. būvniecību. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam būs nepieciešama arī meliorācijas sistēmas objektu pārkārtošana. Elektropārvades līniju (kabeļu) līniju kopgarums veidos ~ 12 km, to iespējamais novietojums attēlots Ziņojuma 3.1.4. attēlā. Paredzēts, ka VES pievienošanai kopējam tīklam tiks izbūvēta jauna apakšstacija pie 110 kV elektropārvades līnijas *Grobiņa – Ventspils*, tās novietojums tiks noteikts atkarībā no realizācijai izvēlētas elektropārvades tīkla alternatīvas.
- 3.1.4. Paredzams, ka uzstādīšanai Darbības vietā tiks izvēlētas identiskas viena ražotāja VES, kuras atbilst starptautiskajā standartā IEC² 61400-1 “*Vējturbīnas. 1. daļa: Projektēšanas prasības*” definētajai III un S klasei, un ir piemērotas uzstādīšanai teritorijās ar zemu un vidēju vēja ātrumu. Kopējais vēja parkā saražotās enerģijas apjoms sasniegs līdz 320 GWh gadā (Ziņojuma 3.2.3. tabula). Izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju par vēja apstākļiem Darbības vietā (Ziņojuma 2.3. nodaļa) un Ziņojuma 3.2.1. attēlā apkopoto informāciju par atsevišķu VES modeļu elektroenerģijas ražošanas potenciālu pie noteikta vēja ātruma, Birojs konstatē, ka Darbības vietā, kur vidējais vēja ātrums 150 m augstumā ir 8,3 m/s, uzstādītās VES darbosies ar efektivitāti, kas atbilst aptuveni 55 % no attiecīgo modeļu maksimālajām efektivitātes vērtībām, kuras tiek sasniegtas pie vēja ātruma 11 – 19 m/s. Maksimālais VES kopējais augstums, neatkarīgi no izvēlēta modeļa un realizējamās novietojuma alternatīvas, nebūs lielāks par 252 m, plānotais VES masta augstums nepārsniegs 167 m (Ziņojuma 3.2.1. tabula) Lai panāktu pēc iespējas augstāku saražotās enerģijas apjomu ilgtermiņā, Ierosinātāja plāno uzstādīt lielas jaudas (~ 7 MW) jaunākās paaudzes VES. Ņemot vērā VES straujo attīstību, netiek izslēgta iespēja, ka varētu tikt uzstādītas arī lielākas jaudas VES nekā Ziņojumā novērtētās, bet ar līdzvērtīgiem vai labākiem raksturlielumiem.
- 3.1.5. Ietekmes uz vidi novērtējums Paredzētajai darbībai tika piemērots ar Biroja 2021. gada 28. augusta lēmumu Nr. 5-02/24 “*par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/24), pamatojoties uz likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu,

¹ Ziņojuma 3.1.1. tabula.

² IEC - pieņemtais saīsinājums angļu valodā - *International Electrotechnical Commission*, latviešu valodā - Starptautiskā Elektrotehniskā komisija.

7. pantu, 14.¹ panta 1.¹ daļu, 15. pantu un šā likuma 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 26.¹ punkta 1. un 2. apakšpunktu³.

- 3.1.6. Birojs 2022. gada 17. martā Ierosinātajai izsniedza Programmu Nr. 5-03/9/2022 “*ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Vērgale” būvniecībai Dienvidkurzemes novadā*” (turpmāk – Programma Nr. 5-03/9/2022).
- 3.1.7. 2023. gada 24. jūlijā Birojā tika saņemta Ierosinātajas 2023. gada 21. jūlija vēstule, ar kuru tā informēja, ka turpmākā IVN gaitā Ierosinātāja atsakās no sākotnēji plānotās VES A-WTG-05 būvniecības A alternatīvas gadījumā un VES B-WTG-05 būvniecības B alternatīvas gadījumā.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert Izpētes teritorijas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas ietverts Ziņojumā kā neatņemamā IVN dokumentācijas sastāvdaļā. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Izpētes teritoriju raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šā atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Paredzētās darbības iespējamā īstenošana vieta ir Ziņojumā norādītā Darbības vieta jeb Izpētes teritorija, kā arī teritorijas ārpus plānotā vēja parka, kurās plānots veikt darbības, kas saistītas ar vēja parka būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamās infrastruktūras pilnveidi un / vai izbūvi no jauna. Tuvākā pilsēta ir Liepāja, kas atrodas vairāk nekā 10 km uz DR no izpētes teritorijas robežas. Vēja parka teritorijai tuvākie ciemi (Ziņojuma 2.1.1. attēls) ir Vērgales ciems uz Z un Ploces ciems uz ZA mazāk nekā 2 km attālumā no Izpētes teritorijas robežas. Pārējie tuvākie ciemi ir Saraiķi, Ziemepe, Kapsēde un Dunalka.
- 3.2.3. Dzīvojamo ēku izvietojums Darbības vietas apkārtnē parādīts Ziņojuma 2.1.2. attēlā. Atbilstoši Ziņojuma E.2 pielikumā norādītajiem attālumiem⁴ no katras VES līdz dzīvojamai mājai secināms, ka attālumā, kas nepārsniedz 830 m, atrodas arī dzīvojamās mājas “*Baloži*” (P-WTG-01), “*Burtnieki*” (A-WTG-09), “*Cepļi*” (A-WTG-09), “*Dižozoli*” (A-WTG-07 un B-WTG-07, B-WTG-08), “*Kalna Stūrīši*” (A-WTG-01), “*Podiņi*” (P-WTG-01), “*Rieģe*” (A- WTG-01 un B-WTG-01, A- WTG-02 un B-WTG-02, A-WTG-07), “*Vitkas*” (A-WTG-04, P-WTG-01, P-WTG-02).
- 3.2.4. Tuvākie valsts ceļi ir uz R no Darbības vietas esošais valsts reģionālais autoceļš P111 *Ventspils (Leči)–Grobiņa* (turpmāk arī – autoceļš P111), kā arī valsts vietējas nozīmes autoceļi V1191 *Zemgaļi – Vērgale* (turpmāk arī – autoceļš V1191) un V1192 *Apriķi – Cīrava – Medze* (turpmāk arī – autoceļš V1192). Darbības vietu šķērso un tās tuvumā atrodas vairāki pašvaldības autoceļi (Ziņojuma 3.4.1. – 3.4.2. attēls).
- 3.2.5. Atbilstoši Pāvilostas novada teritorijas plānojumam⁵ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Izpētes teritorija ietilpst zemes vienībās, kuru atļautais izmantošanas veids ir *Lauku zemes (L)*, kurā ir atļauta VES ar maksimālo jaudu vairāk kā 20 kW plānošana un

³ Saskaņā ar 2022. gada 29. septembrī pieņemtajiem grozījumiem Novērtējuma likumā, kas stājas spēkā 2022. gada 5. oktobrī, šā likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts šobrīd izteikts jaunā redakcijā – “26.¹ *Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu*”.

⁴ Detalizēta informācija par dzīvojamo māju attālumiem no VES pievienota tikai Ziņojuma E.2 pielikumā, kurā apkopota informācija par zemas frekvences trokšņa aprēķinu rezultātiem 47 dzīvojamo māju teritorijās.

⁵ Saskaņā ar Pāvilostas novada teritorijas plānojums 2012. - 2024. gadam, pieejams - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_38. Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Pāvilostas novads iekļauts Dienvidkurzemes novada administratīvajā teritorijā.

būvniecība⁶, *Mežu teritorija (M)* un *Ūdeņu teritorija (Ū)*. Visas plānotās VES ir paredzētas izbūvēt teritorijās, kurās atļautais zemes izmantošanas veids ir *Lauku zemes* (Ziņojuma 2.2.1. un 2.2.2. attēls). Plašāks izvērtējums par Paredzētās darbības ieceres realizāciju Paredzētās darbības teritorijā un tās atbilstību Teritorijas plānojumam sniegts Ziņojuma 2.2. nodaļā, kā arī šī atzinuma 6.11.1. punktā. Ziņojumā konstatēts, ka Paredzētās darbības Izpētes teritorija skar aizsargjoslas, kas noteiktas ap pašvaldības autoceļiem, virszemes ūdensobjektu un kultūrvēsturisku pieminekli - senkapiem. Novērtēts, ka Izpētes teritorijā konstatētās aizsargjoslas neierobežos VES izvietojuma vietas izvēli, bet aizsargjoslās gar ceļiem, elektriskajiem tīkliem, meliorācijas būvēm un ierīcēm būvniecībai un/ vai darbiem ir izvirzīti īpaši nosacījumi. Savukārt plānotās kabeļlīnijas saražotās elektroenerģijas nodošanai no vēja parka uz 110 kV sprieguma paaugstināšanas apakšstaciju Izpētes teritoriju skar Teritorijas plānojumā noteiktas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas ap Salnāju dīķi un Ālandes upi.

- 3.2.6. Gan vēja apstākļu raksturošanai paredzētās darbības teritorijā, gan no vēja apstākļiem atkarīgo ietekmju vērtēšanai, izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) izstrādātā modeļa ERA5⁷ dati par laika periodu no 2012. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim. IVN procesa ietvaros izmantoti dati par vēja apstākļiem Paredzētās darbības teritorijā 150m augstumā virs zemes virsmas. Ziņojumā vērtēti VES modeļi, kuri uzsāk darbību, ja vēja ātrums mastā augstumā sasniedz vismaz 3 m/s bet apturēta, kad vējā ātrums pārsniedz 23 – 26 m/s. Izvērtējot Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra izstrādātā modeļa ERA5 datus, tika noteikts, ka vidēji 7 % no gada laika VES neražos elektroenerģiju, jo vēja ātrums nebūs pietiekošs vai arī tas būs pārāk liels (Ziņojuma 2.3 nodaļa).
- 3.2.7. Vēja parka teritorija ietilpst Ventas upes baseina apgabalā⁸. Saskaņā ar VSIA “*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas⁹ datiem vēja parka teritorija ietilpst Kārļupītes, Ālandes un Ilmutes upju sateces baseina apgabalos (Ziņojuma 4.12.6. attēls). Paredzētās darbības teritorijā neatrodas Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā reģistrētas ūdensteces. Ziņojumā novērtēts, ka lielākā ūdenstilpe plānotā vēja parka izpētes teritorijā ir Salnāju dīķis. Paredzētās darbības teritorijā izbūvētas vairākas koplietošanas ūdensnotekas teritorijas susināšanai, kā arī visās lauksaimniecības zemēs ir izbūvēta drenāžas sistēma. Kabeļu līnijas novietojums un precīzie risinājumi gar drenāžas sistēmām tiks noteikti būvprojekta izstrādes laikā.
- 3.2.8. Tuvāko ūdens ņemšanas vietu raksturojums sagatavots Ziņojuma 4.12.3. nodaļā, bet Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz pazemes ūdeņu kvalitāti un to mazinošie pasākumi novērtēti Ziņojuma 4.12.5. nodaļā. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar informāciju VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk - LVGMC) Vienotajā Vides informācijas sistēmā, kurā tiek uzturēta un aktualizēta arī informācija par pazemes ūdeņiem un urbumiem, Izpētes teritorijā reģistrēts viens ūdensapgādes urbums, bet ~ 1500 m rādiusā ap Izpētes teritoriju atrodas vēl četri urbumi (Ziņojuma 4.12.1. tabula un 4.12.5. attēls), kas nodrošina ūdensapgādi.
- 3.2.9. Ziņojumā novērtēts, ka Izpētes teritorijas tuvumā neatrodas nozīmīgas rūpnieciskās teritorijas. Uz R no parka teritorijas esošajā Ploču purvā kūdras ieguvī veic SIA “*Pindstrup Latvia*”. Saskaņā ar Valsts vides dienesta (turpmāk - Dienests) uzturēto informācijas sistēmu par operatoriem izsniegtajām atļaujām piesārņojošas darbības

⁶ Teritorijas plānojuma III. daļa. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 480.3. punkts, pieejams - https://geolattija.lv/geo/tapis#document_38.

⁷ Pieejams - <https://climate.copernicus.eu/climate-reanalysis>.

⁸ Ūdens apsaimniekošanas likums; pieejams - <https://likumi.lv/ta/id/66885-udens-apsaimniekosanas-likums>

⁹ Meliorācijas kadastra informācijas sistēma; pieejama - <https://www.melioracija.lv/>

veikšanai paredzētās darbības teritorijas tuvumā atrodas vairākas dzīvnieku novietnes, autotransporta un lauksaimniecības tehniskas apkopes vietas, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, AS “Grobiņa” kažokzvēru ferma, Vērgales katlu māja kā arī SIA “Kalniņkalni 1” gaļas pārstrādes uzņēmums.

- 3.2.10. Paredzētās darbības Izpētes teritorijā neatrodas neviena īpaši aizsargājama dabas teritorija (turpmāk - ĪADT), tajā skaitā aizsargājami koki. Ziņojumā 4.4.1. nodaļā novērtēts, ka līdz 10 km attālumam no Izpētes teritorijas atrodas četras ĪADT, kas iekļautas arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) tīklā (turpmāk arī - *Natura 2000* teritorija). Tuvākās no tām – dabas liegums “Medze” (kods: LV0507600) un dabas liegums “Tāšu ezers” (kods: LV0527300), attiecīgi atrodas ~3 km uz DR un ~ 2,7 km uz D no Izpētes teritorijas robežas. Līdz 10 km attālumā no plānotā vēja parka teritorijas atrodas vienpadsmit mikroliegumi (Ziņojuma 4.4.1. attēls), kas veidoti putnu aizsardzībai. Mikroliegumi izveidoti baltmuguras dzeņa *Dendrocopos leucotos*, jūras ērgļa *Haliaeetus albicilla*, mazā ērgļa *Clanga pomarina*, melnā stārķa *Ciconia nigra* un sarkanās klijas *Milvus milvus* aizsardzībai. Visi izveidotie mikroliegumi atrodas vairāk nekā 3 km attālumā no plānoto VES izbūves vietām. Plānotā vēja parka tuvumā atrodas vairāki aizsargājami koki, tomēr neviens no tiem neatrodas noteiktajā Izpētes teritorijā. Ņemot vērā attālumus no Izpētes teritorijas līdz tuvākajām ĪADT, tostarp *Natura 2000* teritorijām, Ziņojumā netiek prognozēta ar Paredzēto darbību saistīta tieša ietekme uz tām.
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojumu plānoto VES vietās vai to apbūves laukumu teritorijās nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugu atradnes vai aizsargājami biotopi. No Ziņojuma un sertificēta sugu un biotopu eksperta atzinuma (Ziņojuma 4. pielikums) izriet, ka atsevišķi Eiropas Savienības (turpmāk - ES) nozīmes aizsargājamo biotopu poligoni konstatēti ar Paredzēto darbību saistīto esošo un plānoto infrastruktūras objektu teritorijās vai to tiešā tuvumā. Detalizētāka informācija par plānoto VES vai ar to saistīto infrastruktūras objektu tuvumā konstatētajām aizsargājamām sugām un biotopiem, aizsargājamiem un potenciāli aizsargājamiem kokiem sniegta Ziņojuma 4.5. nodaļā.
- 3.2.12. Saskaņā ar Ziņojumu 2020. un 2021. gadā veiktās teritorijas izpētes ietvaros Paredzētās darbības teritorijā vai tās tuvumā reģistrētas desmit īpaši aizsargājamas putnu sugas (Ziņojuma 4.7.2. attēls) – mazais ērglis *Clanga pomarina*, niedru lija *Circus aeruginosus*, baltais stārķis *Ciconia ciconia*, ziemeļu gulbis *Cygnus cygnus*, paugurknābja gulbis *Cygnus olor*, melnā dzilna *Dryocopus martius*, lauku piekūns *Falco tinnunculus*, dzērve *Grus grus*, lielais ķīris *Larus ridibundus* un sila cīrulis *Lullula arborea*. Savukārt no citiem datu avotiem iegūta informācija par kopumā vēl trīsdesmit citu īpaši aizsargājamo putnu sugu novērojumiem plānotā vēja parka teritorijā vai tā tuvumā (Ziņojuma 116. lpp.).
- 3.2.13. Saskaņā ar Ziņojumu izpētes gaitā pētāmajā teritorijā konstatētas septiņas sikspārņu sugas (Ziņojuma 4.6.1. tabula): ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, rūsģanais vakarsikspārnis *Nyctalus noctula*, Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii*, brūnais garausainis *Plecotus auritus*, divkrāsainais sikspārnis *Vespertilio murinus*, Pigmajsikspārnis *Pipistrellus pygmaeus* un pundursikspārnis *Pipistrellus pipistrellus*.
- 3.2.14. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamām augu sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem novērtējumu veikusi sertificēta sugu un biotopu eksperte Margita Deičmane¹⁰ (turpmāk – Sugu un biotopu eksperte), 2023. gada 19. janvārī sniedzot atzinumu par ietekmi uz aizsargājamiem zālāju biotopiem un dižkokiem (Ziņojuma 4. pielikums). Sugu un biotopu eksperte vērtējusi arī ar plānotā vēja parka

¹⁰ Eksperta sertifikāts Nr. 024, specializācijas – biotopu grupas “zālāji”, sugu grupas “abinieki; rāpuļi” (derīgs līdz 14.06.2028.).

saistītās infrastruktūras – elektroapgādes pieslēgumu, ceļu un elektroapgādes transformatoru apakšstacijas izbūves vietas ietekmi uz aizsargājamiem zālājiem un dižkokiem. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz savvaļas putnu populācijām izvērtējumu veicis sertificēts eksperts/ornitologs Rolands Lebus¹¹ (turpmāk – Ornitologs), 2022. gada 30. maijā sniedzot atzinuma RL/2-028/30.05.2022 un 2023. gada 24. februārī sniedzot atzinumu RL/004/24.02.2023, kas papildina atzinumu RL/2-028/30.05.2022 (Ziņojuma 6. pielikums). Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz sikspārņu faunu novērtējumu veicis sertificēts eksperts sikspārņu un to dzīvotņu jomā Gunārs Pētersons¹² (turpmāk – Sikspārņu eksperts), 2023. gada 3. februārī sniedzot atzinumu (Ziņojuma 5. pielikums).

- 3.2.15. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijas un tās apkārtnes ainava kopumā raksturota kā plašu lauku ainava (agroainava) ar intensīvi apstrādātu un lauksaimniecībā izmantotu aramzemi. Tajā sastopami reti izvietojušies nelieli meža nogabali un izklaidus koku puduri ap esošo lauku apbūvi. Vienkāršots VES vizuālās ietekmes zonu modelis, ir iekļauts, sertificētas ainavu arhitektes¹³ Mg. arch. Gunitas Čepanones¹⁴ (turpmāk - Ainavu eksperte) 2022. gada decembrī sagatavotajā atzinumā (Ziņojuma 7. pielikums), bet detalizēts vizuālās ietekmes zonu modelis, ņemot vērā teritorijas, no kurām VES būs saskatāmas, attēlots Ziņojuma 4.8.5. attēlā.
- 3.2.16. Saskaņā ar Ziņojuma 4.9. nodaļā norādīto Paredzētās darbības Izpētes teritorijā atrodas kultūrvēsturiski nozīmīga vieta - Rindaugu kapsēta (Ziņojuma 4.9.2. attēls), bet tiešā tās tuvumā atrodas arī vēl citi kultūrvēsturiski objekti (Ziņojuma 4.9.3. un 4.9.5. attēls). Tuvākais no tiem – Ošeniņu senkapi, kas saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk - NKMP) informācijas sistēmā “*Mantojums*” pieejamo informāciju ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (sistēmas ID 1433)¹⁵. Plašāka informācija par katru no apzinātajām kultūrvēsturiskajām vērtībām ir sniegta Dr. hist. Ingrīda Līgas Virses (turpmāk – Kultūrvēstures eksperte) 2021. gada 14. novembra atzinumā (Ziņojuma 8. pielikums).
- 3.2.17. Ziņojumā secināts, ka atbilstoši LVĢMC uzturētajam piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistram¹⁶ Izpētes teritorijas tuvumā neatrodas neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 “*Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts*” tiešā plānotā parka tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti.
- 3.2.18. Atbilstoši LVĢMC izstrādātajai dokumentācijai par plūdu riskiem - “*Plūdu riska informācijas sistēma*”¹⁷ un “*Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.–2027. gadam*”¹⁸ (turpmāk - Ventas UBA plāns) - Paredzētās darbības Izpētes teritorijas neatrodas valsts nozīmes plūdu riska teritorijā. Saskaņā ar Ventas UBA plāns, Izpētes teritoriju skar viens virszemes ūdens objekts – Tāšu ezers E005.

¹¹ Eksperta sertifikāts Nr. 005, specializācija - “*putni*” (derīgs līdz 13.05.2023.), eksperta atzinums sniegts eksperta sertifikāta darbības laikā.

¹² Eksperta sertifikāts Nr. 073, specializācija “*zīdītāji – sikspārņi*” (derīgs līdz 06.05.2025.).

¹³ Eksperta sertifikāts Nr. 45-2011.

¹⁴ Sertifikāta Nr. 45-2011

¹⁵ Pieejams - <https://mantojums.lv/cultural-objects/1433>.

¹⁶ Pieejams - <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/piesarnotas-un-potenciali-piesarnotas-vietas/resource>

¹⁷ Pieejama - <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/vets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

¹⁸ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. – 2027. gadam; pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>, apakšsadaļā “*Ventas UBA plāns (2022-2027)*”.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums ir sniegts Ziņojumā, kas ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos aspektus, kur nepieciešams, atsevišķu ietekmju griezumā tie ņemti vērā šā atzinuma 6. daļā attiecīgajos punktos.
- 3.3.2. Ziņojumā ietvertās informācijas izriet, ka vēja parkā iecerēts uzstādīt identiskas viena ražotāja VES. IVN uzdevumam definēti vai izmantoti VES ražotāju nodrošināti raksturlielumi, kam ir ietekme uz vides sniegumu un cilvēka veselību. Attiecīgi, kā norādījusi Izstrādātāja, saistīto ietekmju griezumā vērtēti un salīdzināti no ietekmes viedokļa sliktākie scenāriji, vērtējot maksimālo iespējamo ietekmi.
- 3.3.3. Izpētes teritorijas ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 4.12. nodaļā. Kopumā novērtēts, ka paredzētās darbības teritorija ir labvēlīga būvniecībai, jo teritorijā un tās apkārtnē nav mūsdienu ģeoloģisko procesu pazīmes. Pēc kvartāra nogulumu kartes, ģeotehniskā griezuma augšējo daļu veido dabiskos apstākļos stabils grunts, kas var kalpot par būvju dabisko pamatni – mālsmilts un smilšmāls. Ziņojumā secināts, ka ģeotehniskā izpēte nepieciešama, lai precizētu kūdras nogulumu slāņus un to biezumu un izvēlētos atbilstošāko pamatu risinājumu VES izbūvei. No Ziņojuma 4.12.5. nodaļā sniegtās informācijas secināms, ka Ierosinātāja detalizētus inženierģeoloģiskās izpētes darbus VES izbūves vietās plāno uzsākt pēc IVN procesa pabeigšanas – būvprojekta izstrādes laikā.
- 3.3.4. Ziņojuma 3.4.2. nodaļā norādīts, ka būvprojekta izstrādes laikā novērtēta pašvaldības un valsts vietējas nozīmes autoceļu piemērotība būvmateriālu un VES komplektējošo daļu transportēšanai, nepieciešamības gadījumā paredzot visa nepieciešamā autoceļa posma vai tā daļas pārbūvi nestspējas apstākļu uzlabošanai. Pašvaldības vai valsts autoceļu pārbūves nepieciešamība un pārbūves īstenošanas kārtība tiks skatīta ar attiecīgā autoceļa valdītāju.
- 3.3.5. Ziņojumā norādīts, ka Ierosinātāja būvniecības, ekspluatācijas un nojaukšanas vai pārbūves laikā radīto atkritumu apsaimniekošanu veiks ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību. VES darbības laiks ir apmēram 25 – 30 gadi, bet labi uzturētas VES ekspluatācijas laiks var būt arī lielāks, ja ieguvumi no stacijas saražotās enerģijas realizēšanas ir lielāki par uzturēšanas un modernizācijas izmaksām. Pēc konkrētās uzstādītās iekārtas ekspluatācijas perioda beigām VES paredzēts demontēt vai pārbūvēt. Izstrādātāja Ziņojuma 4.13. nodaļā norādījusi, ka lielāko daļu materiālu jau šobrīd iespējams atkārtoti izmantot vai pārstrādāt. Izņēmums ir tikai VES spārni, kas tiek ražoti no kompozītmateriāliem un kuru pārstrādes iespējas šobrīd ir ierobežotas. Ziņojumā norādīts, ka VES ražotāji strādā pie plastmasas un kompozītmateriālu pārstrādes risinājumu pilnveidošanas. Līdz ar to šobrīd ir grūti prognozēt, cik lielu daļu no VES būvniecībai izmantotajiem materiāliem, tajā skaitā spārnu ražošanā izmantotajiem, būs iespējams pārstrādāt, kad noslēgumam tuvosies VES ekspluatācijas laiks, tomēr domājams, ka pārstrādes tehnoloģiskās iespējas būs ievērojami plašākas.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā norādīts, ka IVN procesa laikā ir identificētas gan negatīvas, gan pozitīvas ietekmes, kas saistītas ar Paredzēto darbību, šie ietekmes faktori izmantoti, lai veiktu alternatīvu savstarpēju salīdzināšanu. Veicot alternatīvo risinājumu salīdzinājumu vērtēti ietekmes parametri un raksturlielumi, kas saistītas gan ar sabiedrības veselību un drošību, gan ietekmi uz dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturiskām vērtībām, kā arī ietekmi uz resursu patēriņu un inženierģeoloģiskiem apstākļiem. Ziņojuma 4. nodaļā ir raksturota ietekme uz vidi katram novērtējamo ietekmju veidam, iekļaujot šajā nodaļā

arī alternatīvu vērtējumu. Savukārt Ziņojuma 7. nodaļā ir apkopoti novērtējuma rezultāti izvēlētajām alternatīvām. Ziņojumā norādīts, ka VES un infrastruktūras elementu izbūves vietas norādītas indikatīvi, atbilstoši projekta attīstības stadijai Ziņojuma iesniegšanas brīdī, un var tikt precizētas būvprojektēšanas gaitā.

- 3.4.2. Ziņojuma 3.1. nodaļā vērtētas divas (A un B) alternatīvas potenciālajām VES izbūves vietām - katrā paredzot 9 VES būvniecību (Ziņojuma 3.1.1. un 3.1.2. attēls). A alternatīvas gadījumā vērtēts iespējamais VES izvietojums pēc iespējami augstākajās teritorijas vietās, savukārt B alternatīvas gadījumā - attālumi starp stacijām iespēju robežās ir palielināti, lai palielinātu ražošanas potenciālu un mazinātu vēja parka kopējo ietekmi uz jutīgajām teritorijām un objektiem. Nosakot iespējamo staciju izkārtojumu Izpētes teritorijā, ir ņemti vērā no Teritorijas plānojuma un ar nekustamo īpašumu saistīto apgrūtinājumu izrietoši kritēriji, kas aprakstīti Ziņojuma 2.2. nodaļā.
- 3.4.3. Papildus A un B alternatīvām 9 VES izvietojumam, Izstrādātāja ir iekļāvusi Ziņojumā vēl divas papildu VES izbūves vietas (Ziņojuma 3.1.3. attēls), līdz ar to katrā alternatīvā sākotnēji vērtējot 11 VES izbūves vietas (Ziņojuma 3.1.1. tabula). Abu novietojuma alternatīvu gadījumā VES WTG-01 un WTG-02 izbūve ir iespējama tikai pēc neapdzīvotās dzīvojamās ēkas īpašumā "*Rieģe*" (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040450) faktiskās izslēgšanas no kadastra informācijas sistēmas, par ko Ierosinātāja saskaņā ar Ziņojuma 6.1. nodaļā norādīto ir sākotnēji vienojusies. Secināms, ka papildus VES (Ziņojumā izmantotie apzīmējumi - P-WTG-01 un P-WTG-02) izvietošana Darbības vietā būtu iespējama tikai Ierosinātājam vienojoties ar viensētas "*Vitkas*" (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960070236, jo netiek ievērots nosacījums par minimālo 800 m attālumu līdz stacijai P-WTG-02, arī attālums līdz stacijai P-WTG-01 noteikts 810 m un, veicot precīzu uzmērīšanu, var neatbilst nosacījumiem) īpašniekiem par esošās mājvietas turpmāku neizmantošanu dzīvojamajai vai publiskajai funkcijai.
- 3.4.4. Ņemot vērā, ka stacijas A-WTG-01 novietojuma gadījumā Ziņojumā noteiktais attālums līdz dzīvojamai mājai "*Kalna Stūrīši*" ir 811 m, Biroja ieskatā, atbilstības novērtēšanas nolūkā, pirms VES novietojuma vietas noteikšanas veicama precīza uzmērīšana. Ziņojumā secināts, ka A un B izvietojuma alternatīvām nav identificēti no ārējiem normatīvajiem aktiem izrietoši ierobežojoši faktori, piemēram, minimālais attālums līdz dzīvojamajām ēkām. Birojs konstatē, ka precīza uzmērīšana būtu veicama arī nosakot VES novietojuma pozīcijas līdz dzīvojamām mājām "*Baloži*" un "*Podiņi*" (noteiktais attālums līdz P-WTG-01 ir attiecīgi 816 m un 815 m), kā arī A alternatīvas gadījumā dzīvojamām mājām "*Rieģe*" un "*Vitkas*" (noteiktais attālums līdz A-WTG-07 ir attiecīgi 817 m un līdz stacijai A-WTG-04 - 811 m).
- 3.4.5. Atzinuma gatavošanas laikā tika saņemta vēstule¹⁹ no Izstrādātājas, ar lūgumu nevērtēt A alternatīvas gadījumā – stacijas A-WTG-05 un B alternatīvas gadījumā – stacijas B - WTG-05 būvniecības iespējas. Mainoties apbūves tiesiskajiem apstākļiem, Ierosinātāja vairs neizskata WTG - 05 būvniecību par iespējamu. Ņemot vērā WTG-05 izslēgšanu no izbūvējamo VES skaita, kā arī, ja tiek atrisināti ar dzīvojamo māju "*Rieģes*" un "*Vitkas*" statusa maiņu saistītie jautājumi, maksimālais izbūvējamo VES skaits ir desmit.
- 3.4.6. Ņemot vērā Ziņojuma 4. nodaļā veikto atsevišķo ietekmju izvērtējumu, Biroja ieskatā mazāka ietekme uz cilvēku un dabas vērtībām prognozēta izbūves vietu A alternatīvas gadījumā.

¹⁹ Izstrādātājas 2023. gada 21. jūlija vēstule (Biroja reģ. Nr. 5-01/1791).

- 3.4.7. Atkarībā no izvēlētās VES vietu alternatīvas, būs īstenojams arī atbilstošs pievedceļu risinājums (Ziņojuma 3.4.2. nodaļa). No jauna izbūvējamo autoceļu kopgarums abu VES izvietojuma alternatīvu gadījumā atšķirsies nebūtiski – 4,1 km A alternatīvas un 4,3 km B alternatīvas gadījumā, vai attiecīgi 5,1 km un 5,3 km, ja tiek izbūvētas sākotnēji paredzētās 11 VES. Visi jaunbūvējamie ceļi tiks izbūvēti lauksaimniecības zemēs.
- 3.4.8. Ziņojuma 3.1. nodaļā vērtēti četri alternatīvi (A, B, C un D alternatīvas) risinājumi elektropārvades līniju novietojumam (Ziņojuma 3.1.4. attēls) un vēja parka savienojumam ar 110 kV līniju *Grobiņa-Ventspils*. Visas alternatīvas paredz elektropārvades infrastruktūru veidot kā pazemes kabelīniju tīklu. Lai samazinātu kopējo izbūvējamo līniju garumu, daļu elektropārvades posmu paredzēts virzīt arī pa lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm, cik iespējams trases tuvinot zemes vienību robežām vai lauku apkopšanai izmantotiem ceļiem. A alternatīva ir garākais vērtētais risinājums (14 km), kuru pilnībā iespējams izbūvēt valsts vai pašvaldības autoceļu nodalījuma joslās. B, C un D alternatīvu trases iespēju robežās varētu virzīties pa autoceļu nodalījuma joslām un daļēji arī pa lauksaimniecības zemēm, par to vienojoties ar zemes īpašniekiem. Iespējamie trašu garumi attiecīgi ir 12,2 km (B alternatīva), 11,2 km (C alternatīva) un 11,9 km (D alternatīva). Ziņojumā nav identificēti apstākļi, kas limitētu kādas alternatīvas īstenošanas iespējas.
- 3.4.9. Vērtējot tehnoloģiskās alternatīvas, Ziņojuma 3.2. nodaļā un attiecīgo ietekmju vērtējumu nodaļās salīdzināti četrus ražotāju²⁰ pieci VES modeļi²¹ (diviem no tiem vērtējot arī dažādus spārnu jeb rotora lāpstiņu veidus), kuru raksturojums šobrīd ir pieejams un izmantojams novērtējot dažādas ietekmes, tajā skaitā troksni, mirgošanas efektu, saražojamās elektroenerģijas daudzumu u.c. Ziņojuma 7. nodaļā secināts, ka IVN procesā nav noteikta labākā tehnoloģiskā alternatīva, bet, ņemot vērā vērtētās ietekmes, noteikti nosacījumi, kuri ņemami vērā to izvēloties. Ņemot vērā, ka ne visas tirgū pieejamās VES ir vērtētas, un Ierosinātajai ir tiesības izvēlēties arī Ziņojumā neiekļautu jaunāku stacijas modeli, nodrošinot, ka tā radītās ietekmes nepārsniegs Ziņojumā novērtētās vides kvalitātes robežvērtības.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātajas 2021. gada 26. augusta iesniegums “*Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka “Vērgale” izbūvei Pāvilostas novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1636).
- 4.2. Biroja 2021. gada 28. septembra lēmums Nr. 5-02/24 “*par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.
- 4.3. Izstrādātājas 2022. gada 1. februāra vēstule “*Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/234).
- 4.4. Fiziskas personas 2022. gada 13. februāra elektroniskā pasta vēstule “*Vēja elektrostaciju parka “Vērgale” būvniecība*” (Biroja reģ. Nr. 1-07/317).
- 4.5. Fiziskas personas 2022. gada 28. februāra iesniegums “*Par SIA “Lat Eco Development” vēja elektrostaciju parka “Vērgale” plānoto būvniecību Vērgales pagasta Dienvidkurzemes novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/463).
- 4.6. Ierosinātajas 2022. gada 1. marta iesniegums “*Pārskats par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu programmu*” ar pieprasījumu programmas izstrādāšanai un pielikumiem -

²⁰ Vestas Wind Systems, Nordex SE, GE Wind Energy un Siemens Gamesa Renewable Energy - IEC standartam atbilstoši III klases VES modeļi.

²¹ V172-7.2; V162-7.2; N163/6.X; SG6.6-170; GE6.0-164. Visi modeļi uzsāk darbību pie vēja ātruma 3 m/s

Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem, tostarp Sākotnējās apspriešanas protokolu (Biroja reģ. Nr. 5-01/493).

- 4.7. Biroja 2022. gada 17. marta Programma Nr. 5-03/9/2022.
- 4.8. Izstrādātājas 2023. gada 3. maija vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”, ar kuru iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) (Biroja reģ. Nr. 5-01/1206).
- 4.9. Izstrādātājas 2023. gada 16. maija elektroniskā pasta vēstule “*IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols*” ar pielikumu – Ziņojuma apspriešanas sanāksme protokolu (Biroja reģ. Nr. 5-01/1308).
- 4.10. Fiziskas personas 2023. gada 31. maija iesniegums (Biroja reģ. Nr. 5-01/1452).
- 4.11. Fiziskas personas 2023. gada 1. jūnija iesniegums (Biroja reģ. Nr. 5-01/1453).
- 4.12. Fiziskas personas 2023. gada 2. jūnija iesniegums (Biroja reģ. Nr. 5-01/1437).
- 4.13. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 2. jūnija vēstule Nr. 2.3/AP/6526/2023 “*Par priekšlikumu sniegšanas termiņa pagarinājumu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1436).
- 4.14. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) 2023. gada 5. jūnija vēstule Nr. 4.9/3586/2023-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parka “Vergale” būvniecībai Dienvidkurzemes novadā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1448).
- 4.15. Dienesta 2023. gada 7. jūnija vēstule Nr. 2.3/AP/6687/2023 “*Par priekšlikumu sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1476).
- 4.16. Biroja 2023. gada 14. jūnija vēstule Nr. 5-01/786/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru Ierosinātājai un Izstrādātājai pārsūtīti Ziņojuma apspriešanas laikā Birojā saņemtie viedokļi.
- 4.17. Izstrādātājas 2023. gada 6. jūlija vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu atzinuma saņemšanai*” un Ziņojums (Biroja reģ. Nr. 5-01/1647).
- 4.18. VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 03/430 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1724).
- 4.19. VA “*Civilās aizsardzības aģentūra*” Lidlauku standartu un drošības daļas 2023. gada 21. jūlija vēstule Nr. 01-8/1316 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1779).
- 4.20. Izstrādātājas 2023. gada 21. jūlija vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” saistībā ar paredzētas darbības apjoma izmaiņām (saņemta Birojā 2023. gada 24. jūlijā; Biroja reģ. Nr. 5-01/1791).
- 4.21. Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2023. gada 26. jūlija vēstule Nr. DKN/2023/4.10/1972-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1810).
- 4.22. Dienesta 2023. gada 8. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/8832/2023 “*Par priekšlikumu sniegšanu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1953).
- 4.23. Veselības inspekcijas 2023. gada 8. augusta vēstule Nr. 2.4.6.-1./464 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1954).
- 4.24. DAP 2023. gada 9. augusta vēstule Nr. 4.9/4904/2023-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1969).

- 4.25. VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” 2023. gada 16. augusta vēstule Nr. 4.4/14054 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja elektrostaciju parka “Vērgale” būvniecībai*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2032).
- 4.26. NKMP 2023. gada 16. augusta vēstule Nr. 05-01/5979 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2042).
- 4.27. Biroja 2023. gada 5. septembra vēstule Nr. 5-01/1066/2023 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.
- 4.28. Biroja 2023. gada 23. oktobra vēstule Nr. 5-01/1281/2023 “*Lēmums par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.
- 4.29. Izstrādātājas 2023. gada 27. oktobra vēstule “*Par Vides pārraudzības valsts biroja 2023. gada 23. oktobra vēstuli Nr. 5-01/1281/2023*” (saņemta Birojā 2023. gada 30. oktobrī; Biroja reģ. Nr. 5-01/2675).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības IVN Sākotnējā apspriešana notika no 2022. gada 1. februāra līdz 2022. gada 28. februārim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta “*Kurzemes Vārds*” 2022. gada 1. februāra numurā un ievietots tīmekļvietnēs – www.environment.lv, www.dkn.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.environment.lv un Dienvidkurzemes novada pašvaldības Vērgales pagasta pārvaldē (adrese: “*Pagastmāja*”, Vērgale, Vērgales pagasts, Dienvidkurzemes novads) darba laikā. No Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem izriet, ka par Paredzēto darbību individuāli informēti gan tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamajos īpašumos plānots uzstādīt VES, gan tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.
- 5.1.2. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme notika attālināti 2022. gada 14. februārī plkst. 17.00, rīkojot tiešsaistes videokonferenci platformā *Zoom*. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.environment.lv publicēto saiti. Sākotnējās apspriešanas laikā jautājumus par Paredzēto darbību un ar to saistīto informāciju varēja iesūtīt elektroniski uz e-pasta adresi vergale@environment.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sākotnējās apspriešanas laikā uz norādīto e-pastu saņemts jautājums no 1 fiziskas personas par to, ko iegūs to zemes īpašumu īpašnieki, kuru īpašumos netiks uzstādītas VES, bet tie atradīsies tuvu plānotajām VES. Sākotnējās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.environment.lv tika ievietoti 2022. gada 1. februārī un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim, savukārt Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes videoprezentācijas par Paredzēto darbību ieraksts – 2022. gada 15. februārī, un bija pieejams, līdz 2022. gada 17. martam. Saskaņā ar tīmekļvietnē <https://www.youtube.com/watch?v=x8dt7xnKVm0&t=2s> atrodamo informāciju vietnē publicētā neklātienēs sanāksmes videoprezentācija līdz 2022. gada 17. martam tikusi skatīta 61 reizi. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 27 dalībnieki, tās dalībnieki tika

ie pazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. No iedzīvotājiem galvenokārt tika saņemti jautājumi par iespējamo VES izvietojumu, plānotajiem transportēšanas ceļiem un to sakārtošanas jautājumiem, VES radīto ietekmi uz teritorijas dabas vērtībām, plānotajiem risinājumiem VES radītā mirguļošanas efekta novēršanai, kā arī citus jautājumus dažādos aspektos par projektu, tā virzību, iespējamām kompensācijām zemju īpašniekiem u.c.

5.1.3. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā kopumā tika saņemti divu fizisku personu viedokļi par Paredzēto darbību. Vienā no tiem bija norādīts, ka iedzīvotājs nevēlas šāda veida projektu attīstību tuvāk kā 1 km rādiusā no tam piederošā īpašuma. Savukārt otrā galvenokārt bija pausts viedoklis par sagaidāmajām ietekmēm uz VES tuvumā esošiem nekustamajiem īpašumiem, to vērtību, paustas bažas par līdzīgu projektu attīstību reģionā gan iepriekš, gan nākotnē, tostarp par sagaidāmajām summārajām ietekmēm no līdzīgu projektu realizācijas reģionā, kas būtu vērtējamas IVN procesā u.c. Sākotnējās apspriešanas laikā Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā, formulējot Biroja programmas prasības un nosūtīti Ierosinātājam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma apspriešana norisinājās no 2023. gada 3. maija līdz 2. jūnijam. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta "*Kurzemes vārds*" 2023. gada 3. maija numurā, kā arī ievietots Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.dkn.lv, Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv un ziņojuma Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv. Par ziņojuma izstrādi individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru īpašumus šķērso vai ar tiem robežojas plānotā vēja parka elektropārvades līniju kabeļu trases. Ņemot vērā, ka iespējamās kabeļu trases alternatīvas tika noteiktas ziņojuma izstrādes laikā, šo zemju īpašnieki līdz šim nebija saņēmuši individuālu informāciju par paredzēto darbību. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv. Klātienē, sākot ar 2023. gada 3. maiju Ziņojums bija pieejams Dienvidkurzemes novada pašvaldībā (adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads) un Dienvidkurzemes novada Vērgales pagasta pārvaldē (adrese: "*Pagastmāja*", Vērgale, Vērgales pagasts, Dienvidkurzemes novads) darba laikā.

5.2.2. Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu Ziņojuma sabiedriskā apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienē formā (attālināti) 2023. gada 12. maijā plkst. 17.00. Zoom platformā. Saite uz virtuālo sanāksmes telpu, kā arī pievienošanās instrukcija tika publicēta Izstrādātājas tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā "*Aktualitātes*". Saskaņā ar Sanāksmes protokolu, sanāksmē piedalījās 12 dalībnieki, bet sanāksmes ieraksts, kurš pēc sanāksmes bija pieejams Izstrādātājas mājaslapā, līdz Ziņojuma apspriešanas beigām ticis skatīts 29 reizes. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par Paredzēto darbību un sagatavoto Ziņojumu, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Ziņojuma apspriešanas sanāksmes laikā dalībnieku iesaiste bija neliela un galvenokārt tika jautāts par valsts atbalsta maksājumiem un ceļu ekspluatāciju celtniecības laikā. Ziņojuma apspriešanas materiāli pievienoti Ziņojuma 12. pielikumā. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību varēja sūtīt uz e-pastu vergale@environment.lv līdz 2023. gada 19. maijam, kā arī līdz 2023. gada 2. jūnijam visi interesenti tika aicināti aizpildīt aptaujas anketu, kas bija pieejama Izstrādātājas mājaslapā www.environment.lv, sadaļā "*Aktualitātes*". Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Ziņojumu Birojā varēja iesniegt līdz 2023. gada

2. jūnijam, sūtot tos uz Biroja adresi Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045 vai elektroniski uz e-pasta adresi : pasts@vpvb.gov.lv . Šajā periodā Birojā tika saņemti 3 fizisku personu iesniegumi, kuros paustas pretenzijas saistībā ar vēja parka elektropārvades līniju kabeļu trases izbūvi tiem piederošajos nekustamajos īpašumos un izteikts viedoklis par alternatīvajiem risinājumiem. Birojā saņemts arī Dienesta un Dabas aizsardzības pārvaldes viedoklis un priekšlikumi par Ziņojumu, kuros lūgts precizēt ornitologu slēdzienu saistībā ar kabeļlīnijas izbūves alternatīvām, detalizēti norādīt sikspārņu nozīmīgo teritoriju robežas, precizēt ietekmi uz īpaši aizsargājamiem kokiem un biotopiem un iekļaut dokumentus, kas apliecina darbības skarto nekustamo īpašumu īpašnieku piekrišanu vēja parka izbūvei. Visi saņemtie viedokļi un priekšlikumi nosūtīti Ierosinātājam un Izstrādātājam, Ziņojuma un vērtējuma papildināšanai.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 6. jūlijā. Paziņojums par Ziņojumu iesniegšanu Birojā tika ievietots Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļvietnē www.dkn.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv .

5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas un nosūtītas Ierosinātājam un Izstrādātājam:

5.3.2.1. VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 03/430, VA “*Civilās aizsardzības aģentūra*” Lidlauku standartu un drošības daļas 2023. gada 21. jūlija vēstule Nr. 01-8/1316 un VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” 2023. gada 16. augusta vēstule Nr. 4.4/14054, kurās netiek izvirzīti iebildumi vai priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai.

5.3.2.2. Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2023. gada 26. jūlija vēstule Nr. DKN/2023/4.10/1972-N, kurā norādīts veikt VES modeļa izvēli atbilstoši Pasaules veselības organizācijas rekomendētajām trokšņa robežvērtībām un izteikts priekšlikums pārtraukt VES darbību laika posmos, kad mirgošana var ietekmēt apkārtējās vienasētās.

5.3.2.3. Dienesta 2023. gada 8. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/8832/2023, kurā lūgts novērtēt pašvaldības un valsts vietējo nozīmes autoceļu piemērotība būvmateriālu un VES komplektējošo daļu transportēšanai, ieteikts VES komplektējošo daļu transportēšanu veikt nakts laikā, bet būvdarbus dienas un vakara laikā, lai netraucētu satiksmi un iedzīvotājus, kā arī izteikts viedoklis par hidroloģisko režīmu pasliktināšanās novēršanu apkārtņē.

5.3.2.4. Veselības inspekcijas 2023. gada 8. augusta vēstule Nr. 2.4.6.-1./464, kurā lūgts papildināt ziņojumu ar sagaidāmā summārā trokšņa novērtēšanu, precizēt ietekmi saistībā ar dzīvojamo māju “*Rieģe*”, norādīt 800 m buferzonu ap vienasētu “*Kalna Stūrīši*”, iekļaut informāciju par dzeramā ūdens ņemšanas vietām un to aizsargjoslām, kā arī VES modeļus izvēlēties atbilstoši Pasaules veselības organizācijas rekomendētajām trokšņa robežvērtībām.

5.3.2.5. DAP 2023. gada 9. augusta vēstule Nr. 4.9/4904/2023-N, kurā norādīts, ka Darbības rezultātā paredzama būtiska ietekme uz ornitofaunu un sikspārņiem, taču darbības ietekme pieļaujama, ievērojot Ziņojumā iekļautos nosacījumus.

5.3.2.6. NKMP 2023. gada 16. augusta vēstule Nr. 05-01/5979, kurā norādīts, ka Ziņojumā pievērsta īpaša uzmanība kultūrvēsturiskajam mantojumam un tā saglabāšanai, un sniegts pozitīvs atzinums par IVN ziņojumu.

- 5.3.3. Birojs saņēmtos viedokļus un atsauksmes par Ziņojumu apkopoja un Ierosinātājam un Izstrādātājam.
- 5.3.4. Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas gaitā Birojā tika saņemta Izstrādātājas 2023. gada 21. jūlija vēstule, ar kuru tā informēja, ka turpmākā IVN gaitā Ierosinātāja atsakās no sākotnēji plānotās VES A-WTG-05 būvniecības A alternatīvas gadījumā un VES B-WTG-05 būvniecības B alternatīvas gadījumā un lūdza Biroju ņemt vērā Paredzētās darbības apjoma izmaiņas un nevērtēt minētās VES. Tika saņemta arī Izstrādātājas 2023. gada 27. oktobra vēstule, kurā Izstrādātāja informēja, ka ir izvērtēti Birojā saņemtie institūciju viedokļi par sagatavoto Ziņojumu un konstatēts, ka Ziņojuma precizēšana vai grozīšana nav nepieciešama.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*
- 6.2. Ziņojumā vērtēti lielas jaudas (6,0 MW – 7,2 MW) jaunākās paaudzes VES modeļi, kas atbilst starptautiskajā standartā definētajai III un S klasei un ir piemēroti uzstādīšanai teritorijās ar zemu un vidēju vēja ātrumu, veicot novērtējumu potenciālām VES būvniecības, lai izvēlētos ne vairāk par 11 novietojuma pozīcijām, kas Ziņojuma sagatavošanas laikā samazināts līdz 10²². Ņemot vērā VES straujo attīstību, netiek izslēgta iespēja, ka varētu tikt uzstādītas arī jaunākas paaudzes VES nekā Ziņojumā novērtētās, bet ar līdzvērtīgiem vai labākiem raksturlielumiem. Novērtēts, ka maksimālais VES kopējais augstums, neatkarīgi no izvēlēta modeļa un realizējamās novietojuma alternatīvas, nepārsniegs 252 m un rotora diametrs 172 m. Ziņojumā noteikti galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie aspekti, no kuriem izriet būtiska negatīva ietekme uz vidi.
- 6.3. No ietekmes uz vidi viedokļa VES būvniecībai un ekspluatācijai ir salīdzinoši zems radītās ietekmes slogs pēc tādiem kritērijiem kā gaisa piesārņojums, emisijas augsnē un ūdenī, atkritumu rašanās, dabas resursu izmantošana. Saistībā ar minēto, pirmkārt, jāņem vērā, ka VES uzstādīšana ir būvniecības process, kas rada ar būvniecību saistītas ietekmes (tostarp traucējumus un pārmaiņas, lauksaimniecības zemes platību samazināšanos), turklāt VES kļūst par jaunu, redzamu objektu, turklāt šīs būves izmaiņa ainavu. Otrkārt, VES ir raksturīgas ietekmes iekārtu ekspluatācijas laikā. Būtiskākās no tām ir troksnis (arī zemfrekvences), vizuālais gaismas efekts jeb mirgošanas ietekme, ietekme uz dabas vērtībām, ornitofaunu un sīkspārņiem (galvenokārt dabisko dzīvotņu zudums un sadursmju risks). Katrs no ietekmju veidiem būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ja pienācīgi netiktu pārvaldīts, varētu atstāt negatīvu iespaidu uz cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīlēm, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu. Tādēļ Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts un šā likuma 2. pielikuma 3. punkta 8. apakšpunkts paredz, ka, sasniedzot noteiktu apjomu – VES būvniecība ir jāpakļauj sagaidāmo ietekmju novērtējumam, lai izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu šādas darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos (Novērtējuma likuma 1. panta 2. punkts). Šāds ietekmju

²² Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma gatavošanas laikā (Izstrādātājas 2023. gada 21. jūlija vēstule) tika saņemta informācija par ar būvniecību saistīto tiesisko apstākļu maiņu, kā rezultātā pieņemts lēmums neizbūvēt staciju WTG-05 nevienā no vērtētajām VES novietojuma alternatīvām.

novērtējums, lai nodrošinātu izsvērtu informāciju gala lēmuma pieņemējiem, ir veikts arī Paredzētajai darbībai.

- 6.4. IVN ietvaros ir apzināti galvenie ar Izpētes teritoriju un Paredzētās darbības ietekmi saistītie faktori, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā – ņemot vērā Paredzētās darbības raksturu, apjomus un sagaidāmās pārmaiņas, līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, ģeoloģiskos, hidroģeoloģiskos apstākļus, apdzīvotas vietas un iedzīvotāju blīvumu, aizsargājamas dabas, kultūrvēsturiskās vērtības, apkārtnes teritorijas raksturojumu iespējamās ietekmes zonā, piesārņojuma un traucējumu veidus u.c. IVN ietvaros Izstrādātāja ir vērtējusi ietekmes, kas izriet gan no VES un ar tām saistīto objektu būvniecības, gan no VES ekspluatācijas un risinājumiem to dzīves cikla noslēgumā.
- 6.5. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai mazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt.
- 6.6. Birojs šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī tos ietekmju mazinošos pasākumus, kas jau norādīti Ziņojumā (4. nodaļā, apkopojums 6. nodaļā un 6.1.2. tabulā, monitoringa pasākumi – 8. nodaļā) un tā pielikumos (tajā skaitā ietekmju modelēšanā izmatotie ievaddati) un kuri ir obligātā prasība Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nav pieļaujama.
- 6.7. Ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek noteiktas izmaiņas tehnoloģiju, izvietojuma vai infrastruktūras risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, ja nepieciešams, ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.8. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu un tajā ietvertu novērtējumu, Birojs secina, ka kopumā būtiski iebildumi pret Paredzēto darbību un tās ietekmes novērtējumu nav izteikti. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā atsevišķi sabiedrības pārstāvji izteikuši bažas par sagaidāmajām pārmaiņām vidē (piemēram, sagaidāmajām trokšņa izmaiņām un elektromagnētiskā starojuma ietekmi, ainavu), un ietekmi uz veselību, dabas vērtībām un īpašumiem.

6.10. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.10.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.
- 6.10.2. Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.
- 6.10.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.
- 6.10.4. Drošība un vides risku pārvaldība.
- 6.10.5. Troksnis un vibrācijas.

6.10.6. Mirgošanas efekts un apēnojums.

6.10.7. Elektromagnētiskā lauka ietekme un vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām un gaisa satiksmi.

6.10.8. Ietekme uz dabas vērtībām.

6.11. Saistībā ar Paredzēto darbību realizāciju aspektiem, no kuriem varētu izrietēt būtiska negatīva ietekme uz vidi, Birojs secina:

6.11.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.

6.11.1.1. Vēja parku būvniecības gadījumā viens no nozīmīgiem vērtējamiem aspektiem ir iespējamās vietas izvēle, jo nosacījumi VES plānošanai un būvniecībai ir vispārēji regulēti ar ārējo normatīvo aktu – Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240). Noteikumu Nr. 240 2.25. punkts noteic, ka vēja parks ir “*vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas*”. Savukārt Noteikumu Nr. 240 161. – 163. punkts ar apakšpunktiem paredz ierobežojumus gan atsevišķu VES, gan vēja parku būvniecībai (minimālie pieļaujamie attālumi līdz noteiktiem objektiem un teritorijām, atbilstība teritorijas plānojumam). Noteikumu Nr. 240 163.2. punkts noteic minimālo pieļaujamo attālumu no VES, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, līdz dzīvojamai un publiskajai apbūvei – “*attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m* “. Ievērojot minēto, ar ārējo normatīvo aktu ir sašaurinātas teritorijas, kur VES ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecība var būt iespējama. Paredzētās darbības IVN ietvaros viens no vērtējamiem aspektiem ir iespējamie limitējošie vai ierobežojošie faktori, kas izriet no vietas izvēles.

6.11.1.2. Vērtējot Izpētes teritoriju un tās iespējamo piemērotību Paredzētās darbības realizācijai, secināms, ka Darbības vietā neatrodas blīvi apdzīvotā vietā un/ vai tās tiešā tuvumā neatrodas publiskas/ sabiedriskas ēkas. Ziņojumā tiek norādīts, ka Izpētes teritorijā atrodas divas viensētas – “*Kalna Stūrīši*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040035) un “*Rieģe*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040450), bet vēl 29 dzīvojamās ēkas atrodas 1 km attālumā no Izpētes teritorijas robežas (Ziņojuma 2.1.2. attēls).

6.11.1.3. Saskaņā ar Ziņojumu zemes īpašumā “*Rieģe*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040450) esošā viensēta atrodas tuvāk par 800 m no plānotajām VES A-WTG-01, A-WTG-02, B-WTG-01, B-WTG-02. Ziņojumā norādīts, ka Ierosinātāja ir vienojusies ar viensētas “*Rieģe*” īpašnieku, ka dzīvojamā ēka tiks izslēgta no valsts kadastra informācijas sistēmas. No Ziņojuma arī izriet, ka papildu VES P-WTG-01 un P-WTG-02 izvietošana Izpētes teritorijā būtu iespējama tikai tad, ja Ierosinātāja vienosies ar viensētas “*Vitkas*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960070236) īpašnieku par esošās mājvietas turpmāku neizmantošanu dzīvojamajai vai publiskajai funkcijai. Proti, viensēta “*Vitkas*” atrodas mazāk kā 800 m no VES P-WTG-02, savukārt no Ziņojuma E.2 pielikumā pieejamās informācijas konstatējams, ka norādītais attālums no minētās viensētas līdz VES P-WTG-01 ir 810 m, līdz ar to nepieciešams veikt precīzu uzmērīšanu. Izvērtējis Ziņojuma E.2 pielikumā pieejamo informāciju, Birojs konstatē, ka arī VES A-WTG-04 atrodas tikai 811 m attālumā no viensētas “*Vitkas*”, arī stacijas A-WTG-01 novietojuma gadījumā Ziņojumā noteiktais attālums līdz dzīvojamai mājai “*Kalna Stūrīši*” ir 811 m, attālums no stacijas P-WTG-01 līdz dzīvojamām

mājām “Baloži” un “Podiņi” attiecīgi ir 816 m un 815 m, bet attālums no A-WTG-07 līdz mājai “Rieģe” – 817 m. Attiecīgi, ņemot vērā konstatētos nelielos attālumus līdz minētajām viensētām, kas tuvi Noteikumu Nr. 240 163.2. apakšpunktā noteiktajam minimālajam attālumam no tuvākās VES un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām, lemjot par VES A-WTG-04, A-WTG-07, P-WTG-01 un P-WTG-02 būvniecību, jānodrošina precīza uzmērīšana no plānotajām VES līdz norādītajām dzīvojamās apbūves ēkām.

- 6.11.1.4. Ņemot vērā iepriekš minēto secināms, ka VES A-WTG-01, A-WTG-02, B-WTG-01, B-WTG-02 un P-WTG-02 izbūve pieļaujama, tikai, ja par īpašumā “Rieģe” un “Vitkas” reģistrētajām ēkām tiek normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā dzēsti ieraksti kadastrā un zemesgrāmatā. Par VES A-WTG-04 un A-WTG-07 izbūves iespējām vai novietojuma pozīciju precizēšanu lemjams atbilstoši uzmērīšanas gaitā noteiktajiem attālumiem līdz iepriekšējā punktā norādītajām dzīvojamām ēkām.
- 6.11.1.5. Birojam, izsverot Novērtējuma likuma 14.¹ panta piektajā daļā noteikto, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi, jo nav saskatāms, ka Paredzētā darbība būtu pilnībā aizliegta ar normatīviem aktiem.
- 6.11.1.6. Paredzot VES izvietojumu atbilstoši Ziņojumā vērtētajam, uz šī atzinuma sagatavošanas brīdi pilnā apmērā tiek nodrošināta Paredzētās darbības atbilstība Noteikumu Nr. 240 163.2. punkta nosacījumam attiecībā uz VES A-WTG-03, A-WTG-04, A-WTG-06, A-WTG-07, A-WTG-08, A-WTG-09 – A alternatīvas gadījumā un VES B-WTG-03, B-WTG-04, B-WTG-06, B-WTG-07, B-WTG-08 un B-WTG-09 – B alternatīvas gadījumā, kā arī attiecībā uz papildu vērtēto VES P-WTG-01. Saskaņā ar Izstrādātājas iesniegumu²³, Ierosinātāja ir atteikusies no VES A-WTG-05 un B-WTG-05 izbūves.
- 6.11.1.7. Noteikumu Nr. 240 7.5. nodaļa “*Apbūves atbilstība zemes vienības robežām*” 133.¹ punkts nosaka, - ja būve iecerēta kā pārkare, būves īpašniekam jāsaņem visu to zemes īpašnieku rakstveida saskaņojums, uz kuru īpašumiem vai virs kuru īpašumiem būvi iecerēts izvietot. Lai gan Ziņojumā nav identificēta plānoto VES spārnu pārkare blakus esošos īpašumos, tomēr šāds Paredzētās darbības iespējams ierobežojums netieši konstatējams, vērtējot Ziņojuma 3.1.1. -3.1.3. attēlos attēloto plānoto VES būvniecības vietu.
- 6.11.1.8. Birojs vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 240 163¹. punkts noteic, ka arī gadījumos, ja esošo VES un vēja parku tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve, ievērojams vismaz noteiktais 800 m ierobežojums attiecībā uz minimālo attālumu. Ņemot vērā minēto, ja tiks īstenota Paredzētā darbība, 800 m attālumā no plānotajām VES būs aprobežota jaunas dzīvojamās vai publiskā apbūves plānošana. Būtiska interešu sadursme un iespējamās konfliktsituācijas saistībā ar Noteikumu Nr. 240 163¹. punkta nosacījumu attiecībā uz jaunas dzīvojamās vai publiskā apbūves plānošanu IVN gaitā nav identificētas.
- 6.11.1.9. Noteikumu Nr. 240 163.3. punkts noteic, - “*lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no vēja elektrostaciju un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu vēja elektrostaciju izvietošanai nosaka atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumam.*”. Vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz putnu sugām un dabas vērtībām snieguši sertificēti dabas eksperti²⁴. Detalizētāks Paredzētās darbības ietekmes izvērtējums uz bioloģisko daudzveidību, tostarp

²³ Skat., piemēram, šī atzinuma 3.1.7. punktu.

²⁴ Skat. šī atzinuma 3.2.14. punktu.

aizsargājamām putnu sugām un citām dabas vērtībām, kā arī nosacījumi Paredzētās darbības risinājumiem sniegti šī atzinuma 6.11.8. punktā.

- 6.11.1.10. Noteikumu Nr. 240 163.4. punkts noteic, ka valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu vizuālās uztveramības zonā izvērtē VES un vēja parku ietekmi uz ainavu, ņemot vērā konkrēto situāciju un kultūras pieminekļa specifiku. Vērtējumu par Paredzēto darbību un tās ietekmi šajā aspektā sniegts Ziņojuma 4.8. un 4.9. nodaļā. Izvērtētājs Ziņojumā sniegto vērtējumu un NKMP viedokli, Birojs secina, ka Paredzētās darbības risinājumi nodrošina atbilstību Noteikumu Nr. 240 163.4. punkta nosacījumam. Vienlaikus detalizētāks ietekmes izvērtējums uz ainavu un kultūras mantojumu un nosacījumi Paredzētās darbības risinājumiem sniegti šī atzinuma 6.11.3. punktā.
- 6.11.1.11. Ziņojumā iekļauts Paredzētās darbības atbilstības novērtējums Teritorijas plānojumam (Ziņojuma 2.2. nodaļa). No Ziņojuma izriet, ka VES paredzēts izvietot *Lauku zemes (L)*, teritorijās kur VES izbūve ir atļauta. Teritorijas plānojuma TIAN 303. punkts noteic, ka VES, ar maksimālo jaudu vairāk kā 20 kW, plānošana un būvniecība atļauta tikai teritorijas plānojuma grafiskās daļas noteiktajās vietās *Lauku zemēs (L)* ar indeksiem LR-5 un LR-9, ievērojot Noteikumus Nr. 240 un citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un ievērojot virkni papildus prasību, kas norādītas TIAN 304. punkta apakšpunktos. Saskaņā ar TIAN 480.3. punktu, plānojot VES ar maksimālo jaudu vairāk kā 20 kW ar LR-9 apzīmētajās teritorijās, ir jāņem vērā, ka pirms būvprojektu izstrādes konkrētām zemes vienībām un visai norādītajai teritorijai kopumā ir jāizstrādā lokālplānojums vai detālplānojums. No Ziņojuma 2.2. nodaļā norādītā izriet, ka Izpētes teritorijā iekļautajām *Lauku zemēm (L)* ir piešķirts papildu indekss – LR-9. Attiecīgi secināms, ka šobrīd ir panākti priekšnosacījumi, lai Paredzētā darbība atbilstu Teritorijas plānojumam, bet vēl nav izpildīti visi TIAN noteiktie nosacījumi, lai plānoto VES izbūve būtu iespējama. Vienlaikus no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka, ņemot vērā TIAN 480.3. punkta nosacījumus, kā arī vēja parka plānošanas un būvniecības nosacījumu nesaisti ar augstāk stāvošajiem normatīvajiem aktiem, Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2022. gada 29. decembrī pieņēma lēmumu par lokālplānojuma vēja parkam “*Vērgale*”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma detalizēšanai. Birojs 2023. gadā 2. oktobrī ir izdevis Atzinums Nr. 4-03/15/2023 “*Par lokālplānojuma vēja parkam “Vērgale”, Vērgales pagastā, Dienvidkurzemes novadā Vides pārskatu*”. Savukārt saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā “*TAPIS*” pieejamo informāciju šobrīd norisinās lokālplānojuma “*Lokālplānojums vēja parkam “Vērgale”*” (1.0 redakcija) redakcionālu kļūdu labošana²⁵.
- 6.11.1.12. Ņemot vērā iepriekš minēto secināms, ka šobrīd vēja parka izbūvei, Paredzētās darbības akceptēšanas gadījumā, konstatējami no Teritorijas plānojuma izrietoši ierobežojoši apstākļi, kas nepieļauj to tūlītēju īstenošanu bez lokālplānojuma izstrādes pabeigšanas un akceptēšanas. Vienlaikus Paredzētās darbības neatbilstība Pāvilostas novada Teritorijas plānojumam nav uzskatāma par šķērslī IVN veikšanai un atzinuma sniegšanai. Konstatētā situācija vispārēji atbilst IVN principiem, ka iecerēm IVN tiek veikts pēc iespējas agrākā plānošanas un projektēšanas stadijā (Novērtējuma likuma 3. panta 1. punkts), kad ne tikai var nebūt zināmi visi plānoto darbību saistītie risinājumi, bet tie var nebūt sākotnēji ieplānoti arī vietējās pašvaldības teritoriju plānošanas līmenī. Šī iemesla dēļ Novērtējuma likuma

²⁵Pieejams - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_26362, skatīts 30.10.2023.

14.¹ pants ceturtā un piektā daļa paredz, ka IVN veic un turpina, ja paredzētā darbība neatbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam.

6.11.1.13. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecību saistītajiem ietekmes aspektiem un ietekmi uz īpašumiem, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**

- a) **Paredzētā darbība ir īstenojama, kopumā izbūvējot ne vairāk kā desmit VES, realizējot kādu no Ziņojumā vērtētajām VES novietojuma alternatīvām (A vai B alternatīva) un papildu vērtētajām VES (VES P-WTG-01 un P-WTG-02), kur attiecināms, vienlaikus izpildoties tālāk šajos nosacījumos izvirzītajiem nosacījumiem par konkrēto VES izbūves iespējamību.**
- b) **Nav pieļaujama VES A-WTG-01, B-WTG-01, A-WTG-2, B-WTG-2 būvniecība, izņemot gadījumu, ja par īpašumā “Rieģe” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040450) reģistrētajām ēkām tiek normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā saņemti attiecīgās būvvaldes akti par dzīvojamo māju neesamību dabā, kā arī dzēsti ieraksti kadastrā un zemesgrāmatā.**
- c) **Nav pieļaujama VES P-WTG-02 būvniecība, izņemot gadījumu, ja “Vitkas” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960070236) reģistrētajām ēkām tiek normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā saņemti attiecīgās būvvaldes akti par dzīvojamo māju neesamību dabā, kā arī dzēsti ieraksti kadastrā un zemesgrāmatā.**
- d) **Lemjot par VES A-WTG-04 un P-WTG-01 būvniecību, jānodrošina precīza uzmērīšana no plānotajām VES līdz īpašumā “Vitkas” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960070236) esošajai apbūvei, A-WTG-01 līdz “Kalna Stūrīši” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040035), P-WTG-01 līdz “Baloži” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960070227) un “Podiņi” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64760050013), A-WTG-07 līdz mājai “Rieģe” (zemes vienības kadastra apzīmējums 64960040450). Ja tiek konstatēts, ka kāds no uzmērītajiem attālums ir mazāks nekā Noteikumu Nr. 240 163.2. apakšpunktā noteiktā prasība par VES minimālo attālumu līdz dzīvojamām un publiskām ēkām, attiecīgo VES būvniecība nav pieļaujama.**
- e) **Pēc izbūvējamo VES novietojuma pozīciju precizēšanas un modeļa izvēles novērtējams, vai nepieciešama rīcība atbilstoši Noteikumu Nr. 240 133.¹ punktā noteiktajam. VES, kuri rada spārnu pārkāres situācijas, izbūve iespējama tikai pēc nepieciešamo saskaņojumu saņemšanas.**
- f) **Paredzētās darbības atbilstību iepriekš minētajiem nosacījumiem izvērtē attiecīgā būvvalde pirms būvatļaujas izsniegšanas.**

6.11.2. Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.

6.11.2.1. Vēja parka būvniecības procesa apraksts sniegts Ziņojuma 3.4. nodaļā. Vēja parka būvniecības procesa ietvaros paredzēts veikt darbības arī ārpus plānotā vēja parka teritorijas. Tās saistītas ar būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamās esošās infrastruktūras (pievedceļu, laukumu, enerģijas pārvades un telekomunikāciju līniju, meliorācijas sistēmu u.tml.) pilnveidi un/ vai izbūvi no jauna.

- 6.11.2.2. Vēja parka būvniecības procesu paredzēts pabeigt 2 -3 gadu laikā. Kā būtiskākās ietekmes šajā periodā vērtētas ar būvlaukumu sagatavošanu, pievedceļu izbūvi un VES elementu transportēšanu saistītās ietekmes. Ar būvniecību saistītās ietekmes vērtētas Ziņojuma 4. nodaļā, bet paredzēto ietekmi mazinošo pasākumu (obligāti īstenojamo un rekomendējamo) un risinājumu apkopojums pievienots Ziņojuma 6.1.2. tabulā. Minētajā tabulā, kur tas attiecināms, norādīta informācija arī par sagaidāmās ietekmes atkārtotas novērtēšanas nepieciešamību un izpildes laiku.
- 6.11.2.3. Prognozējams, ka ar VES būvniecību saistītie ietekmes aspekti (un ietekme uz īpašumiem) skars tikai īpašumus, kuros faktiski notiks būvniecība. Paredzams, ka būvprojektu sagatavošanas laikā, sadarbojoties Ierosinātajai un VES ražotājam vai/ un ražotāja autorizētam būvuzņēmējam, tiks izstrādāts detalizēts VES uzstādīšanas plāns. Saskaņā ar šo plānu vienas VES uzstādīšanai būs nepieciešamas 5 – 7 dienas, ņemot vērā arī laika apstākļus (īpaši vēja ātrumu).
- 6.11.2.4. Katras VES būvniecības vietā būs nepieciešama teritorijas sagatavošana (Ziņojuma 3.4.1. nodaļa) un būvbedres izveide VES pamatu izbūvei, izņemtā grunts un augsnes virskārta tiks novietota krautnēs būvlaukuma teritorijā. Rekultivācijas laikā atgūtā grunts tiks izmantota pievedceļu atjaunošanā un uzlabošanā. Ziņojuma 3.4.6. nodaļā novērtēts, ka Paredzētā darbība nerada grunts piesārņojumu, tomēr pirms montāžas laukumu rekultivācijas tiks veiktas grunts piesārņojuma testi un noteikta tiem atbilstoša tālākā grunts izmantošana.
- 6.11.2.5. Vērtējot plānoto VES pievedceļu un laukumu izbūvi (apraksts Ziņojuma 3.3. un 3.4.2. nodaļās, kā arī veikto ietekmju vērtējumu Ziņojuma 4. nodaļā), Birojs konstatē, ka Izstrādātāja paredzējusi jaunbūvējamos autoceļus izbūvēt tikai lauksaimniecības zemēs, iespēju robežās lauku bloku vai zemes vienību robežu tuvumā, tādējādi mazinot lauksaimniecībā izmantojamo zemju fragmentāciju. Kopējais jaunbūvējamo autoceļu garums būs atkarīgs no izvēlētās paredzētās darbības alternatīvas – A alternatīvas gadījuma - 4,1 km (Ziņojuma 3.4.1. attēls), bet B alternatīvas gadījumā 4,3 km (Ziņojuma 3.4.1. attēls) (detalizētāka informācijas sniegta Ziņojuma 34. -35. lpp.). Jaunbūvējamie autoceļi iespēju robežās plānoti esošu meliorācijas grāvju tuvumā, tādējādi mazinot nepieciešamību veidot jaunu teritorijas nosusināšanas infrastruktūru. Savukārt kopējais potenciāli pārbūvējamo pašvaldības autoceļu kopējais garums būs ~ 8 km. Ziņojuma 3.4.2. nodaļā norādīts, ka būvprojekta izstrādes laikā detalizēti tiks vērtēts esošais ceļu tehniskais stāvoklis un precizēti nepieciešamo darbu apjomi, kā arī precizēti lielgabarīta un smagsvara kravu piegādes maršruti un nosacījumi.
- 6.11.2.6. Ziņojuma 4.1.4. nodaļā vērtēta VES būvniecības ietekme uz vides troksni. Ņemot vērā, ka parka būvniecību paredzēts veikt pakāpeniski pa etapiem, troksnis, kas saistīts ar VES būvniecības procesiem, raksturojams kā nepastāvīgs. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Troksņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 16) 2.8. punktam uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti noteikumos noteiktie vides troksņa robežlielumi. Ziņojumā norādīts, ka lai neradītu traucējumu iedzīvotājiem nakts laikā, būvdarbus paredzētās darbības teritorijā pamatā ir plānots veikt dienas un vakara periodā. Tomēr pastāv varbūtība, ka īslaicīgi kādas aktivitātes saistībā ar būvniecības darbiem var tikt veiktas arī nakts periodā (būvdarbu veikšana vai lielgabarīta kravu piegāde nakts laikā būs darbība izņēmuma apstākļos, nevis vispārīga parka būvdarbu organizācijas prakse). Būvdarbiem ir jābūt savlaicīgi saskaņotiem ar vietējo pašvaldību. Ierosinātajai jānodrošina atbilstoši tehniskie risinājumi un darbu veikšanas laiki, lai būvdarbu radītie traucējumi būtu pēc iespējas mazāki.

- 6.11.2.7. Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti vērtēta Ziņojuma 4.10. nodaļā. Secināts, ka potenciāli nozīmīgas gaisu piesārņojošo vielu emisijas ir saistāmas ar parka būvniecības posma ietvaros plānotajiem procesiem, bet ekspluatācijas periodā nozīmīgi emisiju avoti nav identificējami. Vērtējot esošo gaisa kvalitāti Darbības vietā, secināts, ka gaisa piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē ir zema un nepārsniedz normatīvi noteiktās robežvērtības, visām piesārņojošām vielām LVĢMC norādītās piesārņojuma koncentrācijas (Ziņojuma 4.10.2. nodaļa) ir zemākas nekā apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis.
- 6.11.2.8. Ņemot vērā, ka ar būvniecību saistītās emisijas uzskatāmas par īslaicīgām, to novērtēšanai izmantota kvalitatīvā novērtējuma pieeja, kas atbilst Īrijas un Lielbritānijas izstrādātajām vadlīnijām būvniecības procesā radušos emisiju, galvenokārt putekļu emisiju, novērtēšanai (Ziņojuma 4.10.3. nodaļā minētās 38., 39. un 40. atsauce). Ziņojumā analizētas trīs būtiskāko seku grupas - putekļu piesārņojuma radītie traucējumi, kaitējums ekosistēmām, ietekme uz cilvēku veselību. Ņemot vērā, ka būvdarbu radītās ietekmes riska līmenis ir novērtēts kā nebūtisks, kā arī nav paredzama kvantitatīvi novērtējama nozīmīga ietekme no autotransporta kustību pa pievedceļiem, uz Paredzēto darbību ir attiecināmi un īstenojami nespecifiski ietekmi mazinoši pasākumi. Rekomendētie pasākumi apkopoti Ziņojuma 4.10.4. tabulā un to ievērošana ir ņemama vērā būvniecības procesa laikā.
- 6.11.2.9. Vērtējot plānoto VES pievedceļu izbūvi, Birojs konstatē, ka saskaņā ar Ziņojumā novērtēto nav paredzama papildus būtiska netieša negatīva ietekme, kas saistīta ar pievedceļu nosusināšanas būvju (ceļu grāvju) ierīkošanu, jo platībai jau ir ierīkots sazarots nosusināšanas sistēmu tīkls. Jaunbūvējamā kabeļlīnija, kas nodrošinās saražotās elektroenerģijas padošanu no VES uz 110 kV apakšstaciju, tiks guldītas zem izbūvējamajiem autoceļiem vai to nodalījuma joslās (A alternatīva), vai arī šķērsos lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Neviena no plānoto kabeļu alternatīvām nešķērsos plašas mežu teritorijas, tādēļ kabeļu guldīšanai nebūs nepieciešams veikt teritorijas atmežošanu.
- 6.11.2.10. IVN ietvaros novērtēts (Ziņojuma 3.4. nodaļa), ka VES izbūvei būs nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana - jaunu caurteku izbūve un esošo caurteku pārbūve, meliorācijas grāvju konfigurācijas izmaiņas, jaunu drenāžas risinājumu izbūve. Šo darbību veikšanai tiks izstrādāts un saskaņots meliorācijas sistēmu pārkārtošanas projekts. Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības plānotie būvdarbi, kas saistīti ar atsevišķu nosusināšanas un meliorācijas sistēmu posmu vai būvju pārbūvi Paredzētās darbības teritorijā, neradīs vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz esošās meliorācijas sistēmas funkcionalitāti.
- 6.11.2.11. Ziņojuma 3.3 nodaļā secināts, ka VES būvniecībai norādītā nepieciešamā teritorijas platība (Ziņojuma 3.3.1. tabula) šobrīd tiek izmantota lauksaimnieciskajai darbībai, tādēļ paredzētās darbības īstenošanas rezultātā 7,3 – 9,5 ha teritorijas platības uz ilgu laiku tiks mainīts zemes lietošanas veids, tā tiks transformēta rūpnieciska zemes lietojuma veida platībā, bet atlikušo 7,9 – 9,9 ha teritorija pēc būvniecības pabeigšanas arī turpmāk tiks izmantota lauksaimniecisko darbību veikšanai.
- 6.11.2.12. Paredzētās darbības ietekme uz klimatu vērtēta kā siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisiju veida un apjoma izmaiņas zemes lietojuma maiņas un enerģijas ieguves no atjaunīgajiem energoresursiem rezultātā. Novērsto SEG emisiju apjoms no enerģijas ražošanas veida maiņas VES ekspluatācijas laikam (25 gadi) Ziņojuma 4.11. nodaļā novērtēts no 533 629 līdz 610 254 t CO₂ ekv., atkarībā no VES tehnoloģijas un faktiski saražotā enerģijas daudzuma.

- 6.11.2.13. Vadoties no Ziņojumā sniegtās informācijas, būvdarbiem tipiskās ietekmes, tostarp troksnis, putekļi, būs īslaicīgas ar lokālu un mainīgas intensitātes izpausmi konkrētā vietā (pārejošas). Ziņojumā ir vērtēts šādu ietekmju ilgums un apjoms, secinot, ka normatīvajos aktos noteikto vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumi nav sagaidāmi. Atkritumus paredzēts savākt, nodrošinot to šķirošanu un pagaidu uzglabāšanu, pēc tam nododot operatoriem, kas nodrošina to tālāku apsaimniekošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 6.11.2.14. Kopumā, vērtējot Ziņojumu un tajā aplūkotos būvniecības ietekmes aspektus, Birojs konstatē, ka IVN ietvaros tie ir ņemti vērā tādā detalizācijas pakāpē, kādu pieļauj pašreizējā projekta stadija. Ir vērtēti ar teritorijas sagatavošanu, būvniecību, pagaidu būvju un inženierkomunikāciju, montāžas laukumu un infrastruktūras objektu izveidi vai pārveidi saistītie darbi, principiālie risinājumi darbības vietām un to izvietojumam. Vērtētas sagaidāmās ietekmes uz vidi, identificējot ietekmes uz vidi novēršanas un mazināšanai pasākumu nepieciešamību.
- 6.11.2.15. Vērtējot ar būvniecību, kuru paredzēts veikt 2 – 3 gadu laikā, saistītās ietekmes, Birojs atzīst, ka pastāv iespēja samazināt ietekmi, ko radīs būvdarbiem tipiskie un raksturīgie traucējumi (tostarp troksnis, putekļi no transportēšanas), tomēr to efektivitāte ir lielā mērā atkarīga no piesardzības pasākumu plānošanas un atbilstīgas izpildes. Veicot būvniecības darbus un infrastruktūras objektu izbūvi un pārveidi, šādus pasākumus nepieciešams ievērot, lai pasargātu grunti, gruntsūdeņus, virszemes ūdeņus, gaisu un apkārtējo teritoriju kopumā no potenciālā piesārņojuma. Šādi piesardzības un drošības pasākumi ietver optimālu darbu plānošanu un organizāciju, tajā skaitā savlaicīgu tehnisko noteikumu saņemšanu, to prasību ievērtēšanu un ietveršanu būvprojektā.
- 6.11.2.16. Ņemot vērā minēto, secināms, ka šī atzinuma un piemērojamo IVN normatīvo aktu nosacījumu izpilde var būt iespējama tikai tad, ja ar skarto zemes vienību īpašniekiem (zemes vienību, kurās plānots uzstādīt VES) ir spēkā esoša vienošanās par būvniecības un citu saistīto darbu veikšanu tai piederošā nekustamā īpašumā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- 6.11.2.17. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecību saistītajiem ietekmes aspektiem un ietekmi uz īpašumiem, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) **Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu izbūvei un pārbūvei ir jāsaņem Dienesta tehniskie noteikumi, precizējot jau konkrētos risinājumus un vides aizsardzības prasības darbību realizācijai tās norises vietā.**
 - b) **VES būvniecības darbus, izņemot VES komplektējošo lielgabarīta daļu transportēšanu, pēc iespējas jāveic dienas laikā (no plkst. 7.00 līdz 19.00).**
 - c) **Pēc būvdarbu pabeigšanas jānodrošina turpmāk neizmantojamo teritoriju rekultivācija, tostarp pagaidu būvju vietās.**

6.11.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.

- 6.11.3.1. Paredzētās darbības teritorijas un tās apkārtnes ainavu raksturojums un kultūrvēsturiskā nozīmīguma raksturojums, kā arī atsauces uz detalizētāku informāciju, sniegtas jau šā atzinuma 3.2.14. un 3.2.15. punktā.

- 6.11.3.2. IVN procesa ietvaros novērtēta Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz ainavu (Ziņojuma 4.8. nodaļa) un kultūrvēsturiskajām vērtībām (Ziņojuma 4.9. nodaļa), kas pamatojas uz Ainavu ekspertes (Ziņojuma 7. pielikums) un Kultūrvēstures ekspertes (Ziņojuma 8. pielikums) veikto novērtējumu (skat. arī šī atzinuma 3.2.14. un 3.2.15. punktu).
- 6.11.3.3. Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu novērtējuma ietvaros analizēti dažādi plānošanas dokumenti, tādejādi identificējot no ainavas aspekta nozīmīgās un vērtīgākās teritorijas Izpētes teritorijas apkārtnē. Detalizētāks plānošanas dokumentu izvērtējams sniegts Ainavu ekspertes atzinumā (Ziņojuma 7. pielikums) 5. – 10. lpp. un Ziņojuma 4.8.1. nodaļā. Izvērtējot plānošanas dokumentos noteikto attiecībā uz ainavu, no Ziņojuma izriet, ka ainavu aizsardzībai lokālā mērogā trūkst konsekventas pieejas.
- 6.11.3.4. Saskaņā ar Ziņojumu visas vērtētās VES paredzēts izvietot lauksaimniecībā izmantojamās zemēs. VES attiecībā cita pret citu izvietojas izklaidus, attālums starp tām vērtētā ir VES novietojuma A alternatīva gadījumā ir ~ 500 – 800 m, bet B alternatīvas gadījumā - ~ 500 – 1100 m. Ietekmes uz ainavu novērtējumā vērtēts VES modelis, kas ir visaugstākais no pieejamiem VES modeļiem, tādejādi secināms, ka novērtēts ietekmes ziņā nelabvēlīgākais scenārijs. Proti, Ainavu eksperte vērtējusi VES modeļus, kura kopējais maksimālais augstums ir 260 m, VES masta augstums - 170 m, rotora maksimālais diametrs - 180 m (Ziņojuma 7. pielikuma 11. lpp.).
- 6.11.3.5. Ietekmes novērtēšanai uz esošo ainavu IVN ietvaros veikts novērtējums, pielietojot metodi, kas pamatojas uz ainavas vizuālās struktūras izpēti, izmantojot raksturošanas un novērtēšanas metodi, kas detalizētāk aprakstīta Ziņojuma 7. pielikuma 3. – 4. lpp. Ainavas vizuālai novērtēšanai izvēlēti 8 ainavu skatu punkti, kas parādīti Ziņojuma 7. pielikuma shēmā, tā 23. lpp., ņemot vērā arī to skatu vērsumu. No minētajiem skatu punktiem sagatavotās fotomontāžas, izmantojot datorprogrammu *WindPRO 3.5*. un veidojot vizualizācijas. Informācija par Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu novērtējuma pieeju un pielietotajām metodēm sniegta arī Ziņojuma 4.8.2. nodaļā.
- 6.11.3.6. Nozīmīgākās un līdz ar to reāli vērtējamās saskatāmības zonas, kas izdalītas Ainavu ekspertes atzinumā un arī parādītas shēmā Ziņojuma 7. pielikuma 23. lpp, ir klātesoša (~ 1 km no VES; skatu punkts Nr. 3), ļoti labas (~ 2 – 3 km no VES; skatu punkts Nr. 2, Nr. 4 – 6) un labas saskatāmības (~ 3 – 7 km no VES, skats Nr. 1 un Nr. 8) zona (detalizētāks apraksts sniegts Ziņojuma 7. pielikuma 22. – 27. lpp.). Ainavu eksperte norāda, ka ņemot vērā VES plānotās dimensijas, nav izslēgts, ka vizuālā saredzamība no atsevišķām skatu vietām var arī pārsniegt nominētos 12 km, kas raksturo zonu ar ļoti vāju saskatāmību, kurā, saskaņā ar sagatavoto saskatāmības zonu shēmu, ietilpst arī ceļš *Aizpute – Ziemupe*²⁶.
- 6.11.3.7. Savukārt Ziņojuma 4.8.5. attēlā iekļauta VES vizuālās ietekmes zonu karte, kas sagatavota, pamatojoties uz metodiku²⁷, kas detalizēti raksturota pētījumā par redzamo izmaiņu nozīmīgumu, un papildina iepriekš minēto VES redzamības zonu karti. Atbilstoši pētījumā aprakstītajai metodei tiek izdalītas piecas vizuālās ietekmes zonas, kurās vēja parka radītās ainavu pārmaiņas raksturotas kā ekstrēmas, nozīmīgas, vidējas, maznozīmīgas un nenozīmīgas.

²⁶ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035. gadam ceļš Aizpute – Ziemupe atzīmēts kā ainavisks ceļš.

²⁷ Degree of Visible change – DVC, saskaņā ar ziņojumu metodikas apraksts pieejams - https://gispoint.de/fileadmin/user_upload/paper_gis_open/DLA_2022/537724062.pdf.

- 6.11.3.8. Ziņojumā secināts, ka esošais apvidus kopumā vērtējams kā ainavisks. Vizuāli tam kopumā ir izteikts kultūrainavisks raksturs, kas noslāņojumu ainavā ir sācis krāt ar sākotnējiem ģeoloģiskajiem procesiem un pirmajiem šī apvidus iedzīvotājiem. Daudzie senkapi, pilskalni, senlietu atradumu vietas ir gan kultūrvēsturiska vērtība, gan spēcīgs faktors, kas nostiprina apvidus identitāti. Vienlaikus novērtēts, ka patiesā šo teritoriju vērtība ir novērtējama un aptverama tikai veicot arheoloģisko izpēti, jo šobrīd vairums šo teritoriju ainavā nenolasās.
- 6.11.3.9. Atbilstoši Ainavu ekspertes novērtējumam Paredzētajai darbībai būs ietekme uz kopējo ainavu apvidu. Vienlaikus novērtēts, ka VES nav uzskatāmas par vidi degradējošiem objektiem, taču ar nosacījumu, ka VES vizuāli neietekmē nozīmīgu un vērtīgu kultūrvēsturisku objektu vizuālās uztveres kvalitāti, kā arī to izbūves laikā netiek mainīta zemes virsmas ģeomorfoloģija vai būtiski ietekmēta vai mainīta esošās teritorijas izmantošana un funkcionalitāte. Novērtējot plānotās darbības vizuālo ietekmi uz kopējo ainavu, Ziņojumā (Ziņojuma 4.8.4. nodaļa) secināts, ka lielākoties tā ir vizuāli samērojama un plānotās VES diezgan veiksmīgi iekļaujas kopējā ainavā. Vien atsevišķās zonās, kur konkrētos vērsumos fiksēti ļoti estētiski skati, piemēram, pie Ošenieku senkapiem (ID 1433) (Ziņojuma 4.8.11. attēls) un Tāšu pilskalna apvidū (ID 1376) (Ziņojuma 4.8.12. attēls), plānotais VES nedaudz izjauc unikālo ainavas raksturu. Šāda situācija ir vērojama tikai no konkrētām vietām, konkrētiem vērsumiem un leņķiem un tajās vietās, kur VES atrodas ļoti tuvu attiecībā uz skata izejas punktu.
- 6.11.3.10. Ainavu eksperte novērtējusi, ka Paredzētā darbība nepasliktinās nozīmīgāko kultūrvēsturisko objektu vizuālo uztveres kvalitāti un tai arī nebūs vai būs ļoti nebūtiska vizuālā ietekme uz plānošanas dokumentos noteiktajām vizuāli ainaviski vērtīgajām teritorijām un skatupunktiem. Tāpat vēja parka attīstības rezultātā tiks nodrošināta skarto lauksaimniecības zemju teritoriju turpmāka izmantošana lauksaimniecībai.
- 6.11.3.11. Vienlaikus Ainavu eksperte atzīst, ka, identificējamās konfliktsituācijas - lauku dzīvojamās ēkas un viensētas, kas atrodas tiešā plānotā vēja parka tuvumā. Konfliktsituācijas, kas var izsaukt Darbības vietas tuvumā esošo īpašumu īpašnieku pretestību saistībā ar sagaidāmajām pārmaiņām ainavā, vairāk saistāmas ar emocionālo, ne vizuālo aspektu. Šāda situācija identificējama, piemēram, pie plānotajām VES nekustamajos īpašumos "Rieģe", "Vitkas" un "Podiņi". Ainavu ekspertes vērtējumā, identificējot šādas situācijas, Ierosinātajai savlaicīgi jāveido dialogs ar īpašumu īpašniekiem, vienojoties par vizuālās ietekmes mazinošiem pasākumiem, vai arī jāprecizē to dzīvojamo māju juridiskais statuss, ja tās nav apdzīvotas.
- 6.11.3.12. Ainavu eksperte savā atzinumā sniegusi arī vērtējumu par kumulatīvo ietekmi uz ainavu, ņemot vērā Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē citus esošos vēja parkus un identificējot to vizuālās ietekmes zonas (Ziņojuma 7. pielikumā 27. - 29. lpp.). Viens no tiem atrodas Saraikas muižas tuvumā Saraiķos. Parka attālums līdz plānotajam VES ir ~ 7 km. Novērtēts, ka plānotais vēja parks no šīs teritorijas varētu eksponēties ļoti vāji. Aptuveni 8 km attālumā no plānotās darbības teritorijas DR virzienā atrodas vēja parks netālu no Šķēdes, kuru no plānotās vēja parka teritorijas vizuāli nevar uztvert. Grobiņu vēja parks atrodas ~ 12 km D virzienā un nav redzams no paredzētā vēja parka teritorijas. Kopumā novērtēts, ka ne plānotā vēja parka, ne citu Paredzētās darbības teritorijas tuvumā identificēto plānoto vēja parku labas saskatāmības zonas savstarpēji nepārklāsies.
- 6.11.3.13. Birojs konstatē, ka no Ainavu eksperte novērtējuma izriet arī rekomendācijas plānotās darbības īstenošanai, tostarp norādīts, ka no ainaviskā viedokļa

rekomendējama būtu VES izvietojuma A alternatīva. A alternatīvas gadījumā stacijas no perimetra vairāk atvērta uz centru, tādējādi palielinot attālumu no Izpētes teritorijas perimetra un līdz ar to arī no apkārtesošās lauku apbūves, kā arī Ploču purva A malas. Rekomendējošie pasākumi detalizētāk aprakstīti gan Ziņojuma 138. lpp., gan Ainavu ekspertises atzinumā – Ziņojuma 7. pielikuma 31. lpp.

- 6.11.3.14. Ierosinātājas ieskatā nav nozīmīgas atšķirības starp vērtētajām Paredzētās darbības vietas alternatīvām ainavu aizsardzības kontekstā, jo ja staciju novietojuma izmaiņas tiek analizētas tālāku skatu perspektīvā, tās vērtējamas kā niecīgas. Modelēto vizuālo pārmaiņu ietekmes zonu izmaiņas ir maznozīmīgas. Subjektīvs vērtējums par to, ka viens vai otrs staciju izkārtojums izskatās labāk, var veidoties raugoties no noteiktiem skatu punktiem, tomēr sagatavoto fotomontāžu analīze liecina par to, ka šis vērtējums nav vienots. Respektīvi, no viena skatu punkta labāks būs VES novietojuma A alternatīvas izkārtojums, bet no kāda cita punkta – B alternatīvas izkārtojums.
- 6.11.3.15. No Kultūrvēstures ekspertises atzinuma (Ziņojuma 8. pielikums) izriet, ka konstatētie valsts nozīmes kultūras pieminekļi (Ziņojuma 4.9.3. attēls) atrodas pietiekamā attālumā no plānotajām VES. Novērtēts, ka plānotā vēja parka izveide neatstās ietekmi uz valsts aizsargāto kultūras mantojumu. Kultūrvēstures eksperte savā atzinumā arī norāda, ka vairumā gadījumu plānotā vēja parka izbūve neietekmēs arī kultūrvēsturisko objektu vizuālo uztveramību, tomēr izņēmums ir Ploču purva A mala, kur atrodas arī Ošenieku senkapi (ID 1433), Bruņenieku senkapi (Zviedru kapi) (ID 1431), Tāšu pilskalns (ID 1376), daļēji arī Jāču senkapi (ID 1357) (Ziņojuma 4.9.5. attēls). Ošenieku un Jāču senkapi ir valsts nozīmes arheoloģiskie pieminekļi, bet Tāšu pilskalns un Bruņenieku senkapi – reģiona nozīmes arheoloģiskie pieminekļi. Analizējot VES saskatāmības datus (Ziņojuma 4.8. nodaļa) un iepriekš minēto objektu novietojumu, eksperte secinājusi, ka šī ietekme nav novēršama (skat. arī šī atzinuma 6.11.3.9. punktu).
- 6.11.3.16. Saskaņā ar Ziņojumu, vērtējot VES izbūves vietu alternatīvas, konstatēts, ka VES novietojuma A alternatīvas gadījumā VES A-WTG-03 ir paredzēts izbūvēt tuvu kultūrvēsturiski nozīmīgai vietai - Rindaugu kapsētas teritorijai (Ziņojuma 4.9.2. attēls). Ņemot vērā Kultūrvēstures ekspertises atzinumu, Ziņojumā novērtēts, ka VES A-WTG-03 būvniecība iespējama tikai pēc arheoloģiskās izpētes veikšanas stacijas būvniecībai nepieciešamajā teritorijā. Minētais pasākums iekļauts Ziņojuma 6.1.2. tabulā kā obligāti veicams Paredzētās darbības ietekmes uz kultūrvēsturiskajām vērtībām mazināšanai, proti, Ierosinātāja apņemas nodrošināt arheoloģisko izpēti Rindaugu kapsētas teritorijai pirms plānotās VES izbūves.
- 6.11.3.17. Novērtējuma gaitā konstatēts, ka Ziņojumā vērtēto elektropārvades līniju (kabeļu trašu) novietojuma A un D alternatīvas attiecīgi, atkarībā no izvēlēta būvniecības tehniskā risinājuma var skart un/ vai šķērsot valsts aizsargājamu kultūras pieminekļu aizsargjoslas. Proti, elektropārvades līnijas A alternatīva, kuru paredzēts izbūvēt ceļa nodalījuma joslās, novietota salīdzinoši tuvu pie reģiona nozīmes aizsargājama arheoloģiskā pieminekļa Krastiņu senkapi (ID 1371) un kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas Švāģeru kapi. Savukārt elektropārvades līnijas D alternatīva ir izvietota ~150 m attālumā no kultūras pieminekļiem, bet šķērso valsts nozīmes aizsargājamā arheoloģiskā pieminekļa Dunalkas Elku kalns - pilskalns (ID 1310) un reģiona nozīmes aizsargājamā arheoloģiskā pieminekļa Upesputriņu apmetne (ID 1307) aizsardzības zonu.
- 6.11.3.18. Ziņojumā novērtēts, ka kultūrvēsturisko vērtību aizsardzības kontekstā elektropārvades līnijas B vai C alternatīvas izvēle vērtējama kā labāks risinājums.

Savukārt elektropārvades līnijas A vai D alternatīvas īstenošana ir saistīta ar pārvaldāmu risku. Proti, jāveic būvdarbu veikšanas vietas precīza izvēle, nešķērsojot kultūras pieminekļu vai kultūrvēsturiski nozīmīgu vietu teritoriju (A alternatīvas gadījumā, un teritorijās, kur elektropārvades līnija šķērso kultūras piemineklim noteikto aizsardzības zonu, būvdarbu risinājumi saskaņojami ar NKMP, kā tas arī izriet no normatīvo aktu prasībām.

- 6.11.3.19. Ņemot vērā Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē un arī plašākā mērogā konstatēto salīdzinoši lielo atradumu vietu un aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu skaitu un blīvumu, no Kultūrvēstures ekspertes atzinuma izriet, ka izbūvējot VES un ar tām saistīto infrastruktūru, tostarp elektropārvades tīklus un pievedceļus, pastāv iespēja uziet līdz šim nezināmus arheoloģiskos pieminekļiem un/ vai kultūrvēsturiski nozīmīgas liecības. Jebkādu senatnes liecību atklāšanas gadījumā rakšanas (būvniecības) darbi ir jāpārtrauc, jāveic vietas pilnīga arheoloģiskā izpēte.
- 6.11.3.20. Kopumā no Ziņojuma izriet, ka apzinātas nepieciešamās un normatīvos noteiktās rīcības gadījumiem, ja plānoto būvdarbu gaitā tiek atklāti objekti ar kultūrvēsturisku nozīmi, ka arī, ja būvniecības darbus nepieciešams veikt kultūras aizsardzības zonā.
- 6.11.3.21. Izvērtējis Ziņojumā sniegto ietekmes uz ainavu un kultūras mantojumu novērtējumu Birojs secina, ka Paredzētās darbības vizuālo pārmaiņu ietekme ir tāda, kuru pilnībā novērst nebūs iespējams, jo, ņemot vērā novērtēto iespējamo VES maksimālo augstumu – 260 m, VES būs labi redzamas un pavērsies arī virs mežu teritorijām un koku puduriem, un VES uztveres apjoms būs atkarīgs no izvēlēta skatu punkta izvietojuma un attāluma zonas attiecībā pret VES. VES uztveramība palielināsies vietās no kurām uz Paredzētās darbības teritoriju vērojami atklāti skati, kuras atrodas lokālos reljefa paaugstinājumos u.tml. Sagaidāmo ietekmi uz ainavu iespējams tikai mazināt, cik iespējams izvēloties viena ražotāja un viena modeļa (tehnisko parametru) VES, novēršot Darbības vietā paredzēto VES savstarpēju disharmoniju. Birojs secina, ka Darbības vietas teritorija un tās apkārtnē neietilpst nacionāla mēroga unikālās vai augstvērtīgās ainavu telpās, tomēr plānotais vēja parks, iespējams, būs redzams arī no teritorijām, kas plānošanas dokumentos identificētas kā ainaviski vērtīgas teritorijas. Būtiskākā ietekme uz ainavu saistāma ar skatu, kas paveras no lauku viensētām un nozīmīgiem publiskiem autoceļiem. Tomēr ainavisko pārmaiņu ietekme uz nekustamajiem īpašumiem neaprobežo to lietojamību atbilstoši mērķim. Savukārt Paredzētās darbība ietekmes uz kultūrvēsturiskajām vērtībām aspektā, Birojs secina, ka ierosinātāja ir apzinājusi nepieciešamās rīcības, kas izriet no normatīvajiem aktiem, kā arī šajā atzinumā jau iepriekš identificētos ietekmi mazinošos pasākumus (skat. šī atzinuma 6.11.3.16., 6.11.3.18. un 6.11.3.19. punktu) paredzējusi, kā obligāti veicamus (Ziņojuma 6.1.2. tabulā iekļautie ietekmi mazinošie pasākumi, kas attiecināmi uz kultūrvēsturisko vērtību aspektu). Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu, Birojs saņēma arī NKMP 2023. gada 16. augusta vēstuli Nr. 05-01/5979, kurā NKMP savas kompetences ietvaros sniedz pozitīvu atzinumu par sagatavoto Ziņojumu un Paredzēto darbību. Attiecīgi Birojs var izdarīt secinājumu, ka, veicot Paredzētās darbības ietekmi mazinošos pasākumus uz apkārtējo ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām, sagaidāmā ietekme ir samērojama un neatstās būtisku ietekmi uz konstatētajām kultūrvēsturiskajām vērtībām.

6.11.3.22. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz ainavu un kultūras mantojumu, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**

- a) **VES negatīvās ietekmes uz ainavu mazināšanai vēja parkā jāuzstāda viena ražotāja un viena modeļa VES.**
- b) **VES novietojuma izmaiņu gadījumā, izmaiņu būtiskumu jāaskaņo ar NKMP un, nepieciešamības gadījumā, jānodrošina ietekmes uz ainavu atkārtots novērtējums, veicot modelēšanu no Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē identificēto ainaviski vērtīgāko teritoriju skata punktiem. Sagatavotās fotomontāžas un vēja parka ietekmes būtiskuma novērtējums uz apkārtnes ainavu jāiesniedz Dienvidkurzemes novada pašvaldībā un NKMP.**
- c) **VES A-WTG-03 būvniecība pieļaujama tikai pēc arheoloģiskās izpētes veikšanas stacijas izbūvei un montāžai nepieciešamajā teritorijā, kas saskaņojama ar NKMP. Jebkādu senatnes liecību atklāšanas gadījumā rakšanas (būvniecības) darbi ir jāpārtrauc, jāveic vietas pilnīga arheoloģiskā izpēte.**
- d) **Vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības laikā, veicot zemes rakšanas darbus, jānodrošina arheoloģiskā uzraudzība. Arheoloģiskās uzraudzības nosacījumi saskaņojami ar NKMP.**
- e) **Pirms būvdarbu uzsākšanas jāizstrādā dokumentēta procedūra, kurā noteikti pasākumi un nosacījumi rīcībām gadījumos, kad būvdarbu īstenošanas laikā, tostarp veicot nepieciešamo pievedceļu ceļu pārbūvi un stiprināšanu, tiek atklātas vēstures liecības vai apbedījumi, Otrā pasaules kara laika karavīru mirstīgās atliekas un sprādzienbīstami priekšmeti.**

6.11.4. Drošība un vides risku pārvaldība.

6.11.4.1. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma grozījumiem, kas pieņemti 2022. gada 6. oktobrī, ap vēja elektrostacijām vairs nav nosakāmas drošības aizsargjoslas, kuru funkcija bija nodrošināt cilvēku un VES tuvumā esošo objektu drošību VES ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā. Līdz ar to Paredzētās darbības teritorijā tiks noteiktas tikai aizsargjoslas ap vēja elektrostaciju parka būvniecības laikā izbūvētajiem elektrisko, elektronisko sakaru tīkliem un transformatoru apakšstacijām.

6.11.4.2. Vērtējot potenciālās VES novietojuma vietas, secināts (Ziņojuma 2.2. nodaļa), ka vēja parka izpētes teritoriju neskar aizsargjoslas, kas potenciāli varētu ierobežot VES izvietojuma vietas izvēli. Aizsargjoslās gar ceļiem, elektriskajiem tīkliem, virszemes ūdens objektiem, meliorācijas būvēm un ierīcēm būvniecībai un/vai darbiem ir izvirzīti īpaši nosacījumi, kas tiks ņemti vērā plānojot būvniecības darbus. Ierobežojumi, kas saistīti ar nosacījumiem saimnieciskās darbības veikšanai aizsargājamu biotopu un putniem nozīmīgu teritoriju tuvumā, vērtēti šā atzinuma 6.11.8. punktā ar apakšpunktiem.

6.11.4.3. Ziņojuma 4.14. nodaļas avāriju risku novērtējums aptver VES mehānisko bojājumu, sabrukuma ar iekārtas atlūzu izplatības iedarbību VES apkārtnē; eļļošanas sistēmas defektu ar eļļas noplūdi; ugunsgrēku izcelšanās, tajā skaitā zibenslādes rezultātā, un rotora lāpstiņu apledojuma veidošanās ar sekojošu ledus gabalu krišanu iekārtas apkārtnē risku novērtējumu.

- 6.11.4.4. Ziņojumā netiek konstatēts, ka Darbības vietā vai tās tiešā tuvumā atrodas paaugstinātas bīstamības objekti. Tuvākie paaugstinātas bīstamības objekti ir izvietoti Liepājas pilsētā, kas atrodas aptuveni 10 km attālumā no plānotā vēja parka teritorijas, līdz ar to šo objektu un teritoriju kontekstā ierobežojumi vai papildus nosacījumu nepieciešamība Paredzētajai darbībai Ziņojumā arī netiek identificēta.
- 6.11.4.5. Riska novērtējuma sagatavošanai izmantota Beļģijas Vides ministrijas reģionālās attīstības, vides plānošanas un projektu departamenta *VES riska novērtēšanas rokasgrāmata* (aktualizēta 2022. gadā) sagatavotā informācija (Ziņojuma atsauce Nr. 65). Avāriju scenārijiem ir izmantoti vienādojumi, ar kuru palīdzību nosakāma maksimālā avārijas seku iedarbības distance un riska līmenis tajā. Tā kā konkrēts VES modelis Ziņojuma sagatavošanas laikā nav izvēlēts, Izstrādātāja riska novērtējumā izmantojusi parametrus (apkopoti Ziņojuma 4.14.2. tabulā), kas raksturo augstāko un lielāko VES modeli, kurš varētu tikt uzstādīts Paredzētās darbības vietā.
- 6.11.4.6. Atbilstoši šiem parametriem un Beļģijā izstrādātajai aprēķinu metodikai noteikti individuālā riska attālumi ap katru no VES, rezultāti apkopoti Ziņojuma 4.12.3. tabulā un attēloti 4.12.2. attēlā.
- 6.11.4.7. Savukārt Ziņojuma 4.14.4. tabulā apkopoti aprēķinātie drošības attālumi no VES masta, kādi būtu ievērojami VES un citu objektu savstarpējam novietojumam. Attiecībā uz paaugstinātas bīstamības objektiem noteiktais drošības attālums ir 728 m. Noteikti arī piemērojamie drošības attālumi starp VES un citiem nozīmīgiem objektiem, tajā skaitā aprēķināts, ka attiecībā uz publiskām ārtelpām, kur liels skaits cilvēku uzturas ārpus tām (vietas, kur ārpus telpām vienlaicīgi vienā vietā var tikt apdraudēti vairāk nekā 10 cilvēki), būtu ievērojama 673 m plata drošības zona, bet valsts nozīmes autocelšiem tā būtu nosakāma 261 m attālumā no VES. Ziņojuma 4.14.3. nodaļā, ņemot vērā veiktos aprēķinus un citu uz drošu VES darbību attiecināmo informāciju par individuālā riska zonām un avārijas seku tiešās iedarbības attālumiem, noteikti rekomendējamie drošības attālumi: saimnieciskās darbības ierobežojumu zonai, kurā nav rekomendējams ierīkot pastāvīgas darba vietas – 86 m un dzīvojamās un sabiedriskās funkcijas ierobežojuma zona – 268 m. Rekomendējamo zonu grafiskais attēlojums katrai no novietojuma alternatīvām skatāms Ziņojuma 4.12.2. un 4.12.3. attēlā.
- 6.11.4.8. Ziņojuma 4.14.3. nodaļā vērtēti iespējamie ugunsdrošības riski Paredzētās darbības teritorijā. Izstrādātāja secinājusi, ka VES aizdegšanās nav cita ārēja ugunsgrēka sekas, bet gan primāri to var izraisīt pašas VES mehāniski vai elektriskās sistēmas defekti, kā arī zibens izlādes iedarbība. Savukārt VES degšanas rezultātā pastāv iespēja attīstīties sekundāriem ugunsgrēkiem iekārtas apkārtnē. Ziņojuma 4.14.4. nodaļā norādīti arī galvenie pasākumi ugunsgrēku radītās ietekmes mazināšanai, kas galvenokārt vērsti uz to rašanās un attīstības iespēju minimizēšanu, kā arī reaģēšanas uz avārijas situācijām efektivitātes paaugstināšanu. Ņemams vērā, ka ugunsgrēka izcelšanās vieta var būt gondolā, 160 - 170 m augstumā.
- 6.11.4.9. Ziņojuma 4.14.4. nodaļā norādīts, ka staciju B-WTG-01, B-WTG-02 un B-WTG - 03 tuvumā (Izpētes teritorija robežojas ar kūdras ieguves teritoriju) atrodas kūdras ieguves vieta “*Ploču purvs*”, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 “*Ugunsdrošības noteikumi*” ir jāizstrādā ugunsdrošības instrukcija, kā arī saskaņā ar šo noteikumu nodaļu 13.9. “*Kūdras ieguves objekts un teritorija*” 405. punktu kūdras ieguves teritoriju nodrošina ar ugunsdzēsības līdzekļiem, kā arī saskaņā ar Ministru kabineta 2020. gada 15. septembra noteikumu Nr. 585 grozījumiem – jāparedz, ka kūdras ieguves

objektā tiek ierīkota ūdens ņemšanas vieta, kas jānodrošina, sākot ar 2023. gada 1. septembri. Ziņojumā secināts, ka šobrīd noteikt specifiskus savstarpējo potenciālo ietekmi mazinošus pasākumus nav pamata, ja kūdras ieguves teritorija tiek apsaimniekota atbilstoši valsts normatīvā regulējuma prasībām un vēja stacijas tiek ekspluatētas atbilstoši ražotāja noteiktajām drošības prasībām, savlaicīgi veicot arī to uzturēšanas darbus. Ņemot vērā noteiktos drošības attālumus, rekomendējama novietojuma alternatīva A-WTG-01, A-WTG-02 un A-WTG-03.

- 6.11.4.10. Atbilstoši Ziņojuma 3.5. nodaļā norādītajam, VES ekspluatācijas laikā to vadība, uzraudzība un darbības kontrole tiks veikta attālināti visu diennakti, to veiks apmācīts personāls. Paredzētās darbības īstenotājs informēs lauksaimnieciskās vai mežsaimnieciskās darbības veicējus par drošības pasākumiem un rīcībām ārkārtas situācijās, ņemot vērā to, ka vēja parka ekspluatācijas laikā saimniecisko darbību veikšana ārpus VES izbūves vietas netiks ierobežota, un paredzams, ka pēc VES izbūves nekustamo īpašumu valdītāji pieguļošās teritorijas izmantos lauksaimnieciskajai ražošanai vai mežsaimniecībai.
- 6.11.4.11. Ziņojuma 4.14.3 nodaļā norādīts, ka, atbilstoši VES ražotāju sniegtajai informācijai, eļļas daudzums gondolās un to transmisiju eļļošanas sistēmā var būt no aptuveni 650 līdz 1500 litriem. Neskatoties uz drošības sistēmām, kādas tiek izmantotas VES ražošanā, tomēr pastāv iespēja, ka notiek eļļas izplūde ārpus gondolas. Tāpat, eļļas noplūde var notikt arī VES sabrukuma gadījumā. Šādā gadījumā kā maksimālā apdraudējuma zona var tikt pieņemts attālums ap staciju, kas vienāds ar masta augstumu. Izstrādātāja secinājusi, ka pastiprināta uzmanība jāpievērš stacijām, kuras atrodas ūdens objektu tuvumā, jo eļļas var būt bīstamas ūdens organismiem, un naftas produkti spēj izplatīties pa ūdens virsmu. Izskatot paredzēto staciju izvietojumu, secināts, ka neviena upe vai ezers neatrodas tuvāk par 175 m no VES. Vistuvāk atrodas B alternatīvas VES stacija B-WTG-04, kas ir 362 m attālumā no tuvākās upes Ālandes. Ziņojumā norādīts, ka vides piesārņojumu mazināšanas pasākums eļļas noplūžu gadījumā ir biodegradējama hidraulisko šķidrumu lietošana.
- 6.11.4.12. Viens no aspektiem, kādā Ziņojuma ietvaros vērtēti drošības riski uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajiem infrastruktūras objektiem, ir arī VES rotoru lāpstiņu apledojuma ietekme²⁸. Izstrādātājas aprēķini un informācijas analīze ļauj pieņemt, ka zona zem rotora ir teritorija ar augstāko krītoša ledus radīta apdraudējuma potenciālu (172 m diametra rotora gadījumā apdraudējuma teritorija pieņemama 86 m rādiusā ap iekārtu). Arī teritorijā līdz 268 m no VES potenciāli iespējama ledus gabalu nokrišana. Taču, ņemot vērā šāda notikuma iespējamības nosacījumu sakrišanas varbūtību, var pieņemt, ka kopējā varbūtība notikumam, kuras rezultātā ledus gabals trāpītu punktā, kur atrodas cilvēks, uzskatāma par zemu. Atbilstoši Ziņojumam, Paredzētās darbības vieta atrodas reģionā, kur apledošanai labvēlīgi apstākļi var veidoties vidēji 10 - 20 dienas gada laikā.
- 6.11.4.13. Ņemot vērā, ka tuvāk par 268 m no pašvaldību autoceļiem izvietotas VES - A- WTG-07 (attālums līdz pašvaldības autoceļam *Akmentiņi – Rieģe* ir 54 m), B- WTG-06 (attālums līdz pašvaldības autoceļam *Vērgales centrs – Viktas* ir 31 m), B- WTG-07 (attālums līdz pašvaldības autoceļam *Akmentiņi – Rieģe* ir 71 m), B- WTG-08 (attālums līdz pašvaldības autoceļam *Akmentiņi – Rieģe* ir 265 m) Izstrādātājas ieskatā nepieciešams ieviest obligāti īstenojamus tehniskos risinājumus vides risku mazināšanai: VES aprīkojamas ar pretapledošanas sistēmām, kā arī ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina stacijas darbības

²⁸ Ziņojuma 4.14. nodaļa.

apturēšanu gadījumos, ja apledojums tiek konstatēts. Savukārt, ja attālums līdz pašvaldības autoceļam ar zemu satiksmes intensitāti, ir mazāks nekā 86 m (A-WTG-07, A-WTG-07 un B-WTG-06), papildus jāīsteno automātiska apstādinātā vēja stacijas rotora pagriešana paralēli autoceļam apledojuma gadījumā.

- 6.11.4.14. Birojs secina, ka jautājumi, kas saistīti ar drošības aspektiem, tostarp būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ir daļēji jau noregulēti ar iepriekš šajā Biroja atzinumā ietvertajiem nosacījumiem, kā arī prasības to pārvaldībai jau izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem.
- 6.11.4.15. **Birojs secina, ka jautājumi, kas saistīti ar drošības aspektiem, tostarp būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ir daļēji jau noregulēti ar iepriekš šajā Biroja atzinumā ietvertajiem nosacījumiem, kā arī prasības to pārvaldībai izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar drošības un vides risku pārvaldību, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā: pēc VES izbūves vietu un uzstādāmo modeļu izvēles (VES kopējā augstuma, spārnu garuma u.c. parametru izmaiņas), nepieciešamības gadījumā, veicams atkārtots drošības attālumu aprēķins, atbilstoši Ziņojumā aprakstītajai darba pieejai, un nosakāmas VES, kuras rada paaugstinātu risku uz pašvaldības autoceļiem un ir aprīkojamas ar pretapledošanas sistēmām.**

6.11.5. Troksnis un vibrācijas.

- 6.11.5.1. Viena no būtiskām VES ietekmēm ir to radītais troksnis. Cilvēku un to veselības aizsardzību no VES radītā akustiskā trokšņa, kas varētu sasniegt un pārsniegt nozīmīgu līmeni, lielā mērā jau nodrošina Noteikumu Nr. 240 163.2. punkts, kas nosaka minimālo pieļaujamo attālumu no VES (un vēja parkiem) līdz dzīvojamām un publiskām ēkām, kas nodrošina, ka VES un vēja parku kopējā iespējamā ietekme tiek būtiski samazināta. Vienlaikus tas nemazina nepieciešamību arī Paredzētās darbības IVN ietvaros trokšņa ietekmi vērtēt, savlaicīgi pārliecinoties, vai nevarētu būt konstatējamas arī kādas summāras un nozīmīgas ietekmes.
- 6.11.5.2. Trokšņa novērtēšanas kārtību, piemērojamās metodes un vides trokšņa robežlielumus nosaka Noteikumi Nr. 16, tostarp šo noteikumu 2. pielikuma 3.2. un 3.3. punkts, kas noteic, ka atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi ņemot vērā pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu, kas atbilst attiecīgajai šī pielikuma 1. un 2. punktā minētajai teritorijai. Tā kā Izpētes teritorijas apkārtnē ir teritorijas ar dzīvojamām mājām, pārbaudāmais vides trokšņa robežlielums, kāds piemērojams dzīvojamās apbūves teritorijām²⁹, ir $L_{diēna}$ 55 dB(A), L_{vakars} 50 dB(A) un L_{nakts} 45 dB(A). Pasaules Veselības organizācija (turpmāk – PVO) ir izstrādājusi vadlīnijas (skat. 5. atsauci Ziņojumā), saskaņā ar kurām rekomendētā robežvērtība, kurai ir rekomendācijas raksturs, VES radītajam troksnim L_{dvn} ir 45 dB(A). Ziņojumā plānotā vēja parka ietekmes vērtēšanai aprēķināta arī rekomendētā robežvērtība.
- 6.11.5.3. Ņemot vērā to, ka Ziņojuma sagatavošanas laikā nebija zināms, kuras no potenciāli pieejamajām VES izbūves vietām tiks izmantotas, aprēķini (arī zemo frekvenču trokšņa aprēķini) vides trokšņa piesārņojuma līmenim ir veikti abām deviņu VES novietojuma alternatīvām, ņemot vērā arī iespējamo divu papildus staciju izvietojumu, kā arī tiek vērtētas vairākas iespējamās tehnoloģiskās alternatīvas (*Nordex* un *Vestas* VES modeļi).

²⁹ Ziņojuma 2. pielikumā identificētas un tiek vērtēta vides trokšņa ietekme uz 139 dzīvojamās apbūves teritorijām.

- 6.11.5.4. Sagatavojot Ziņojumu, vides trokšņa novērtēšanai izmantota datorprogramma IMMI 2022 (izstrādātājs *Wölfel Monitoring Systems*), kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķinu atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajām metodēm. Izmantotās trokšņa aprēķinu datorprogrammas sagatavotie aprēķinu modeļu ievades dati pievienoti Ziņojuma E.1. pielikumā. Vides trokšņu aprēķina rezultāti (Paredzētās darbības vietas tuvumā izvietotām 139 dzīvojamās apbūves teritorijām) iekļauti 2. pielikumā. Aprēķinu modelī iekļauta arī VES WTG-05, no kuras uzstādīšanas Ierosinātāja ir atteikusies, līdz ar to pēc faktisko modeļu un novietojuma pozīciju izvēles būs veicams atkārtots trokšņa ietekmes novērtējums.
- 6.11.5.5. VES trokšņa emisijas līmenis ir tiešā veidā atkarīgs no konkrētā VES modeļa radītās trokšņa emisijas (un tās līmeņa pie attiecīgā vēja ātruma gondolas augstumā) kā arī vēja ātruma VES darbības teritorijā. Lai novērtētu Paredzētās darbības radītās trokšņa emisijas, salīdzināti VES ražotāju sniegtie dati, kas iegūti mērījumos atbilstoši starptautiskā standarta IEC 61400-11 prasībām vai no trokšņa līmeņa prognozēm, par pamatu izmantojot līdzīgu staciju mērījumu datus³⁰.
- 6.11.5.6. Sākotnēji novērtējot skaļāko no VES, proti, *Vestas V172-7.2* bez aerodinamiski uzlabotiem spārniem secināts, ka šāda modeļa uzstādīšana un ekspluatācija Paredzētās darbības teritorijā nav pieļaujama, jo radītais trokšņa līmenis būtu augstāks par vides trokšņa robežlielumiem vairāku dzīvojamo māju teritorijās – piemēram, A alternatīvas gadījumā viensētās “*Baloži*”, “*Dižozoli*”, “*Kalna Stūrīši*”, “*Vitkas*” un “*Rieģe*”.
- 6.11.5.7. Aprēķinot vides trokšņa parametrus nākamajam skaļākajam VES modelim *Nordex N163-6.8* (modeļa radītā trokšņa parametri Ziņojuma 4.1.7. tabulā), Ziņojuma 4.1.5. nodaļā secināts (trokšņa izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 4.1.5. – 4.1.10. attēlos, aprēķina rezultāti Ziņojuma 2. pielikuma 4. un 5. tabulā, summārais aprēķinātais troksnis – 8. un 9. tabulā), ka izbūvējot 11 VES, to radītais trokšņa līmenis būtu zemāks par vides trokšņa robežlielumiem visās dzīvojamās apbūves teritorijās, izņemot viensētu “*Rieģe*” un “*Vitkas*” teritorijas. Neizbūvējot papildus stacijas (P-WTG-01 un P-WTG-02), trokšņa robežlielumi netiktu pārsniegti arī viensētās “*Vitkas*” teritorijā. Vienlaikus Birojs konstatē, ka PVO rekomendētā robežvērtība (L_{dvn} ir 45 dB(A)) tiek sasniegta vai pārsniegta vairākās dzīvojamo māju teritorijās³¹. Tomēr jāņem vērā, ka, izbūvējot faktiski iespējamās VES visās potenciālajās būvniecības vietās, kā arī ņemot vērā VES darbības pārtraukumus mirgošanas mazināšanas pasākumu un neatbilstošus vēja apstākļus, faktiskais vides trokšņa līmenis daudzos uztvērējos būs zemāks kā šobrīd Ziņojumā novērtētais.
- 6.11.5.8. Esošais jeb fona vides trokšņa līmenis aprēķināts 139 dzīvojamās apbūves teritorijās, kas atrodas līdz 3 km attālumā no plānotā VES (Ziņojuma 4.1.3. nodaļa). Paredzētās darbības tuvumā esošajām apbūves teritorijām aprēķināts fona trokšņa līmenis, ko rada autotransporta kustība pa tuvumā esošajiem autoceļiem³². Radītās trokšņa emisijas vērtētas ņemot vērā transporta intensitāti pa autoceļiem P111, V1191 un V1192. Pilna informācija par aprēķināto augstāko fona trokšņa līmeni katrā dzīvojamās apbūves teritorijā ir sniegta Ziņojuma 2. pielikumā pievienotajā 1. tabulā. Ziņojuma 4.1.10. tabulā norādītas tās 10 dzīvojamo māju teritorijas, kurās

³⁰ Salīdzināto VES radītās skaņas jaudas līmeņa vērtības un faktiskās emisijas vērtības attēlotas 4.1.1. attēlā, informācija par VES radīto skaņas jaudas līmeni pie noteikta vēja ātruma ir apkopota 4.1.4 – 4.1.8. tabulā, VES modeļu tehniskā informācija pievienota Ziņojuma 3.2.1. tabulā.

³¹ Piemēram, B no vietojuma alternatīvas gadījumā (Ziņojuma 2. pielikuma 5. tabula) tās ir mājas *Akmentiņi*, *Antiņi*, *Baloži*, *Bruņenieki*, *Burtnieki*, *Ceplī*, *Cibuļi*, *Dižozoli*, *Ģelži*, *Kalna Stūrīši*, *Liepkalni*, *Podiņi*, *Rieģe*, *Stūrīši*, *Vitkas*, *Zeltkalni*.

³² Izmantoti VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” brīvpieejas dati par 2017.-2020. gada satiksmes intensitāti uz autoceļiem P111, V1191, V1192, apkopojums Ziņojuma 4.1.2. tabulā.

autosatiksmē rada trokšņa robežlielumu pārsniegumus. Birojs konstatējis, ka robežlielumi tiek sasniegti vēl trīs dzīvojamās māju teritorijās – “Kronkalni”, “Saulgrieži” un “Viesturi”. Visas šīs dzīvojamās mājas atrodas tiešā autoceļu tuvumā, atbilstoši informācijai Ziņojuma 2. pielikuma tabulās, Paredzētā darbība neietekmēs, proti, nepaaugstinās, esošo trokšņa līmeni vērtētajās teritorijās, izņemot viensētās “Rieģe” un “Vitkas”, kas atrodas tuvāk par 800 m no VES, un kurās trokšņa līmeņa pieaugums sasniegs 23 – 27 dB(A) nakts periodā.

- 6.11.5.9. Izbūvējamo 110 kV apakšstaciju radītais trokšņa novērtējums Ziņojuma 4.1.5. nodaļā provizoriski novērtēts visām četrām elektropārvades risinājumu alternatīvām. Ziņojumā aprēķināts pieļaujamais trokšņa līmenis uz apakšstacijas robežas, izmantojot datus par noteikto attālumu un šīm dzīvojamās apbūves teritorijām piemērojamo zemāko robežlielumu, kas ir 45 dB (A) nakts laikā. Izstrādātāja neparedz trokšņa robežlielumu pārsniegumu apakšstacija darbības rezultātā, ja aprēķinātais un Ziņojuma 4.1.11. tabulā apkopotais pieļaujamais trokšņa līmenis uz apakšstacijas robežas netiks pārsniegts. Kā norādīts Ziņojumā, plānojot apakšstacijas tehnisko risinājumu un nosakot novietojuma pozīcijas, Ierosinātājai ir jāņem vērā aprēķinātās trokšņa emisijas robežvērtības. Ja robežvērtības nav iespējams nodrošināt, apakšstacijas izbūves vieta jāattālina no dzīvojamās apbūves teritorijām.
- 6.11.5.10. Lai arī likuma “Par piesārņojumu” tvērumā troksnis kā viens no emisiju veidiem (un vides piesārņojums) tiek uzskatīts kā akustiskais jeb cilvēkam dzirdamais troksnis, tomēr ar dažādām rūpnieciskām iekārtām, arī transportlīdzekļiem (piemēram, kuģi, gaisa kuģi arī vieglie transportlīdzekļi) cilvēku veselības kontekstā tiek vērtēts arī troksnis zemo frekvenču diapazonā (10 - 160 Hz), jo ilgstoša ekspozīcija troksnim zemo frekvenču diapazonā (tāpat kā dzirdamo frekvenču diapazonā), ja šis skaņas (trokšņa) līmenis ir augsts, var atstāt ietekmi uz cilvēku veselību. Ziņojuma 4.1.8. nodaļā ir ietverts vērtējums par vēja parkos paredzēto VES (un vēja parku kopējo) radīto troksni zemo frekvenču diapazonā.
- 6.11.5.11. Latvijā nav normatīvā regulējuma, kas noteiktu specifiskus trokšņa robežlielumus un novērtēšanas kārtību to avotu radītajam troksnim, kas emitē zemas vai augstas frekvences skaņas. Aplūkojot citu Eiropas valstu pieredzi, konstatēts, ka specifiski robežlielumi VES radītam zemas frekvences troksnim ir noteikti tikai Dānijā (2015. gada 21. decembra Vides un Pārtikas ministrijas rīkojums Nr. 1736³³), kur noteikta gan zemas frekvences skaņas novērtēšanas kārtība, gan robežlielums, kas saistošs visiem vēja parku attīstītājiem. Minētais rīkojums nosaka, ka VES radītais summārais zemas frekvences (10 – 160 Hz) trokšņa līmenis dzīvojamajās ēkās nedrīkst pārsniegt 20 dB(A) pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes). Esoša vai plānota trokšņa līmeņa atbilstība robežlielumam tiek noteikta aprēķinu ceļā, jo, veicot mērījumus, rezultātu būtiski ietekmē dabisko un citu antropogēno trokšņa avotu radītais zemas frekvences troksnis. Ziņojumā ir izmantoti minētajā rīkojumā noteiktie robežlielumi, lai IVN uzdevumā sniegtu iespējami objektīvu atbildi par sagaidāmo ietekmi un tās būtiskumu.
- 6.11.5.12. Novērtējuma ietvaros trokšņa līmeņa aprēķini veikti katra avota radītajam summārajam zemas frekvences trokšņa līmenim visā zemo frekvenču diapazonā un visu VES summārajam zemas frekvences trokšņa līmenim dzīvojamajās mājās (uztvērējos), pieņemot, ka ēku fasādes skaņas izolācijas līmenis ir zems un atbilst Dānijas normatīvā norādītajiem vasarnīcu tipa apbūves rādītājiem. Detalizēta

³³ 2019. gada 7. februārī Vides un Pārtikas ministrija izdeva jaunu rīkojumu Nr. 13543, ar kuru papildina iepriekš spēkā esošo regulējumu, iekļaujot skaņas izolācijas korekcijas vasarnīcu jeb kotedžu tipa apbūvei, kam raksturīgi ievērojami zemāks skaņas izolācijas līmenis nekā pastāvīgi apdzīvojamām ēkām.

informācija par aprēķinu sniegta Ziņojuma 4.1.2. un 4.1.8. nodaļā, aprēķinu rezultāti apkopoti E.2. pielikumā. Kopumā zemas frekvences trokšņa līmenis aprēķināts 48 objektos (dzīvojamās mājās). Aprēķins veikts situācijai, kad vēja ātrums ir 8 m/s, jo Dānijā noteiktais robežlielums ir vienāds stacijām darbojoties pie dažāda vēja ātruma, tā novērtējot sliktāko iespējamo scenāriju. Rezultātu apkopojums iekļauts Ziņojuma 4.1.12. tabulā.

- 6.11.5.13. Aprēķina rezultātā konstatēts, ka VES *Nordex NI63-6.8*, kura tika noteikta kā atbilstoša vides trokšņa ietekmes vērtējumā, ekspluatācijas laikā radītais zemas frekvences trokšņa līmenis pārsniegtu 20 dB (A) atzīmi 19 līdz 20 dzīvojamās ēkās (atkarībā no paredzētās darbības alternatīvas). Birojs konstatējis, ka prognozētie pārsniegumi galvenokārt aprēķināti teritorijās, kurās konstatēts arī PVO rekomendētās robežvērtības L_{dvn} pārsniegums vides trokšņa gadījumā. Ziņojumā veiktie aprēķini norāda uz to, ka tikai viena no vērtētajām septiņām tehnoloģiskajām alternatīvām – VES *SG 6.6-170* – būtu īstenojama bez papildus ierobežojumiem.
- 6.11.5.14. VES *SG 6.6-170* radītais zemas frekvences trokšņa līmenis pārsniegtu 20 dB (A) atzīmi dzīvojamās ēkās “*Rieģe*” un “*Vitkas*”, īstenojot paredzētās darbības novietojuma A alternatīvu, savukārt B alternatīvas īstenošanas gadījumā paaugstināts trokšņa līmenis būtu novērojams tikai dzīvojamā ēkā “*Vitkas*”. Dzīvojamā ēkā “*Vitkas*” 20 dB (A) atzīme tiktu pārsniegta tikai tad, ja tiktu izbūvētas arī plānotās divas papildus stacijas.
- 6.11.5.15. Ziņojuma 4.1.9. nodaļā un Ziņojuma 6.1.2. tabulā Izstrādātāja ir apkopojusi informāciju par iespējamiem zemas frekvences trokšņa mazināšanas pasākumiem un nosacījumiem Paredzētās darbības īstenošanai. Secināms, ka Paredzētā darbība bez papildus tehnoloģisko ietekmes mazināšanas pasākumu izmantošanas stacijas *SG 6.6-170* uzstādīšanas gadījumā A alternatīvas izvietojumā ir īstenojama, ja dzīvojamajai funkcijai netiek izmantota viensēta “*Rieģe*”. Savukārt divas papildus stacijas (P-WTG-01 un P-WTG-02) ir iespējams izbūvēt tikai tad, ja dzīvojamajai funkcijai netiek izmantota viensēta “*Vitkas*”. Birojs konstatē, ka visu pārējo sešu vērtēto tehnoloģiju gadījumā to uzstādīšana ir pieļaujama tikai izmantojot tehnoloģiskus vai skaņas izolācijas uzlabošanas pasākumus ietekmētajās ēkās. Šādu uzlabošanas pasākumu veikšanai nepieciešams saskaņojums ar ēku īpašniekiem, kā arī atbilstoši mērījumi skaņas izolācijas līmeņa noteikšanai.
- 6.11.5.16. Kā norādījusi Izstrādātāja, sagatavojot Ziņojumu, nav vērtētas visas tirgū pieejamās VES tehnoloģijas, līdz ar to kā viens no trokšņa emisiju samazinoša pasākuma veidiem ir iesakāms tādas VES izvēle, kas spēj nodrošināt atbilstību rekomendētajām zemas frekvences trokšņa robežvērtībām vienlaikus ar vides trokšņa robežlielumu ievērošanu. Secināts, ka tehniskie risinājumi visu frekvenču trokšņa mazināšanai lielākajā daļā gadījumu samazina elektroenerģijas ražošanas efektivitāti, tomēr nav pamata aizliegt Ierosinātajai šādus režīmus izmantot, ja tie nodrošina darbības atbilstību rekomendētajām zemas frekvences trokšņa robežvērtībām un noteiktajiem vides trokšņa robežlielumiem.
- 6.11.5.17. Birojs konstatējis, ka vērtējot visu frekvenču trokšņa ietekmi, Ziņojumā nav noteikts tāds VES tehnoloģisko parametru kopums, kuri nodrošinātu vienlaicīgu vides un zemas frekvences trokšņa robežvērtību nodrošināšanu dzīvojamās teritorijās. Līdz ar to Birojs uzskata par samērīgu noteikt, ka tehnoloģiskā modeļa izvēle jāizdara pirms būvprojekta izstrādes, jāveic atkārtots vides trokšņa un zemas frekvences trokšņa novērtējums atbilstoši izbūvējamo VES skaitam un novietojumam un nepieciešamības gadījumā jāvienojas ar ēku, kurās jāveic trokšņa izolācijas pasākumi, īpašniekiem par nepieciešamo mērījumu un pasākumu veikšanu. Precizēto visu frekvenču trokšņa ietekmes parametru vērtības uztvērējos

(dzīvojamās mājās) nedrīkst būtiski atšķirties no Ziņojumā noteiktajām (vides trokšņa rezultāti, kādi tie noteikti *Nordex NI63-6.8* modelim, zemas frekvences trokšņa rezultāti, kādi tie noteikti *SG 6.6-170* modelim).

- 6.11.5.18. Vērtējot VES radītās vibrācijas un to iespējamo ietekmi (Ziņojuma 4.17.1. nodaļa), Izstrādātāja norādījusi, ka Latvijā nav arī normatīvo aktu, kas regulē vibrācijas līmeni apkārtējā vidē. Salīdzinot šobrīd jau 2010. gada 1. jūlijā spēku zaudējušo Ministru kabineta 2003. gada 25. jūnija noteikumos Nr. 341 "*Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamo un publisko ēku telpās*"³⁴ noteiktos pieļaujamos robežlielumus ar Kanādas un Vācijas³⁵ pētījumos noteiktajiem vibrācijas lielumiem, konstatējams, ka VES radītās vibrācijas jau aptuveni 300 m no VES nepārsniedz līdz 2010. gadam noteiktos robežlielumus. Ņemot vērā, ka VES vibrāciju līmenis to tehniskajās komponentēs (gultņi, pārnenumkārbā u.c.) nav atkarīgs no VES jaudas, un lielākie VES ražotāji ņem vērā Vācijā izstrādātās vadlīnijas (vadlīnijas attiecināmas uz VES, kuru nominālā jauda pārsniedz 3 MW), nav pamata uzskatīt, ka Paredzētās darbības radītais vibrācijas līmenis būs augstāks nekā iepriekšminētajos pētījumos iegūtais. Secināms, ka vibrāciju ietekme, tostarp uz cilvēku veselību, īpašumiem un to drošību, vērtējama kā nebūtiska.
- 6.11.5.19. **Lemjot par nosacījumu izvīrzišanas nepieciešamību, Birojs secina, ka papildus ārējos normatīvajos aktos jau noteiktajam un Ziņojumā paredzētajam nepieciešams ar šo atzinumu nostiprināt un izvīrīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- Paredzētā darbība īstenojama, izvēloties VES skaitu, novietojumu un modeli tā, lai paredzētās darbības teritorijas apkārtņē esošo dzīvojamo ēku teritorijās un dzīvojamās ēkās netiktu pārsniegti vides trokšņa robežlielumi un zemas frekvences trokšņa robežvērtība.**
 - Izvēlētajam VES modelim jānodrošina ne sliktāks VES radītās skaņas jaudas līmenis pie noteikta vēja ātruma kā tas norādīts Ziņojuma 4.1.7. tabulā *Nordex NI63* modelim ar standarta spārniem un/vai vides aizsardzības līmenis, kas līdzvērtīgs vai labāks par Ziņojuma 2. pielikuma 4. un 5. tabulā norādītajiem vides trokšņa līmeņiem vērtēto dzīvojamo ēku teritorijās.**
 - Ņemot vērā Ziņojuma E.2. pielikumā iekļautos zemas frekvences trokšņa aprēķinu rezultātus, Paredzētās darbības A alternatīvas īstenošanas gadījumā izvēlētajam VES modelim ir nosakāms VES zemas frekvences trokšņa emisijas (summārais trokšņa emisijas līmenis frekvenču diapazonā no 10 Hz līdz 160 Hz) limits 93,9 dB (A) pie vēja ātruma 8 m/s 10 m augstumā, bet B alternatīvas īstenošanas gadījumā ir nosakāms zemas frekvences trokšņa emisijas limits 94,8 dB(A) pie vēja ātruma 8 m/s 10 m augstumā.**
 - Ņemot vērā Ziņojuma E.2. pielikumā iekļautos zemas frekvences trokšņa aprēķinu rezultātus, A vai B alternatīvas īstenošana pieļaujama, uzstādot VES, kuru zemas frekvences trokšņa emisijas (summārais trokšņa emisijas līmenis frekvenču diapazonā no 10 Hz līdz 160 Hz) līmenis ir**

³⁴ Vibrācijas robežlielumi tika noteikti ārstniecības iestāžu operāciju zālēm, kā arī ārstniecības un rehabilitācijas iestāžu palātām (nakts periodā), kur izsvērtais vibrācijas paātrinājums nedrīkstēja būt lielāks par 0,028 m/s².

³⁵ Ziņojuma 209. lpp. norādīts, ka mērījumos Vācijā noteikts, ka uz VES pamatiem vibrācijas līmenis salīdzinoši augsts - 1 m/s², attālinoties strauji samazinās un 285 m no VES ir nedaudz augstāks par 0,01 m/s², savukārt Kanādā 88 staciju vēja parkā (vienas VES jauda – 2,3 MW) noteikts, ka līmenis 0,01 m/s² tiek nodrošināts 300 m attālumā no tā.

lielāks nekā 6.11.5.19. "c" apakšpunktā norādītais emisijas limits, bet nepārsniedz 100,5 dB (A) pie vēja ātruma 8 m/s 10 m augstumā, ja tiek veikti ārējo norobežojošo konstrukciju skaņas izolācijas uzlabošanas pasākumi ietekmētajās ēkās, lai nodrošinātu Ziņojumā vērtēto zemas frekvences trokšņa robežvērtību dzīvojamo ēku telpās.

- e) VES modeļa izvēle jāveic būvprojekta izstrādes laikā, ja nepieciešams, veicot atkārtotu vides trokšņa un zemas frekvences trokšņa novērtējumu atbilstoši faktiski izbūvējamo VES skaitam, to novietojumam un izvēlētajam modelim. Nepieciešamības gadījumā jāvienojas ar ēku, kurās jāveic ārējo norobežojošo konstrukciju skaņas izolācijas uzlabošanas pasākumi, īpašniekiem par nepieciešamo mērījumu un pasākumu veikšanu. Atbilstošie pasākumi īstenojami līdz būvdarbu uzsākšanai.
- f) Jaunbūvējamo transformatoru elektropārvades apakšstacijas jāizvieto tādā attālumā no dzīvojamās apbūves teritorijām / dzīvojamām mājām, kas nodrošina Noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu nepārsniegšanu un atbilst Ziņojuma 4.1.11. tabulas parametriem, vai jānodrošina labāks sniegums par Ziņojumā novērtēto.
- g) Aktuālais VES novietojums, izvēlēta modeļa tehniskie parametri un atbilstoši tiem aktualizētais trokšņa un zemfrekvences trokšņa ietekmes novērtējums kopā ar paziņojumu par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu jāiesniedz Dienestā.

6.11.6. Mirgošanas efekts un apēnojums.

- 6.11.6.1. Latvijā nav normatīvo aktu, kas noteiktu mirgošanas efekta novērtēšanas kārtību un limitētu šīs ietekmes pieļaujamo līmeni. Līdzīga situācija ir vērojama arī citās Eiropas Savienības valstīs, kur pamatā mirgošanas ietekmes robežvērtības ir noteiktas vadlīnijās, nevis normatīvajos aktos. VES radīto mirgošanas efekta ietekmi var precīzi prognozēt, tā ir mainīga gada griezumā, bet konstanta ilgtermiņā. Ziņojumā mirgošanas efekta ietekmes nozīmīguma vērtēšanai izmantotas citās valstīs (Vācijā, Beļģijā, Zviedrijā) piemērotās robežvērtības, mirgošanas efektam, kas aprēķināts atbilstoši reālā laika scenārijam, izmantojot zemāko robežvērtību, proti, 8 h/gadā, tajā skaitā ņemot vērā ar dzīvojamo apbūvi saistītā pagalma teritoriju, kas attēlota LĢIA sagatavotajās topogrāfiskajās kartēs, kā arī ņemot vērā Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā pieejamo informāciju par ēkas galveno lietošanas veidu.
- 6.11.6.2. Aprēķinu modelī iekļautas 73 dzīvojamās apbūves teritorijas, kas atrodas līdz 3 km attālumā no paredzētajām VES. Modelī iekļautā dzīvojamās apbūves un citi aprēķina parametri ir apkopoti Ziņojuma E.3. pielikumā, rezultāti – 3. pielikumā. Mirgošanas efekta novērtēšanai izmantota *WindPro* programmatūra, kas izstrādāta VES radīto ietekmju vērtēšanai un ietver speciālu moduli arī mirgošanas efekta aprēķināšanai. Aprēķinos izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) dati par vēja ātrumu un vēja virzienu Paredzētās darbības teritorijā (skat. šā atzinuma 3.2.6. punktu). Mirgošanas efekta aprēķinā atbilstoši reālā laika scenārijam izmantoti dati par vidējo saules spīdēšanas laiku (Ziņojuma 4.2.1. tabula), kas reģistrēti Liepājas valsts tīkla meteoroloģiskās stacijā laika periodā no 2011. - 2020. gadam.
- 6.11.6.3. Aprēķini veikti visiem Ziņojuma 3.2.1. tabulā norādītajiem modeļiem. Nozīmīgākais kopējais mirgošanas efekta ietekmes laiks ir saistīts ar tehnoloģisko alternatīvu, kas paredz izbūvēt *GE 6.0-164* staciju. Ziņojumā novērtēts (Ziņojuma

4.2.3. nodaļa), ka, izbūvējot *GE 6.0-164* staciju, VES radītā mirgošanas efekta robežlielumi var tikt pārsniegti 27 dzīvojamās apbūves teritorijās (Ziņojuma 4.2.2. tabula, 4.2.2. un 4.2.3. attēls). Secināts, ka vienīgais tehniskais risinājums, kuru iespējams pielietot mirgošanas efekta ietekmes laika mazināšanai, ir mirgošanu izraisošo VES darbības pārtraukšana laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās. Šāda režīma uzstādīšana VES atkārtoti izvērtējama pēc konkrētu VES modeļa (arī mastu augstuma un citu tehnisko raksturlielumu precizēšanas) un izbūves vietu izvēles.

- 6.11.6.4. Ziņojuma 4.2.4. nodaļā norādīts, ka vēja parka "*Vērgale*" ekspluatācija veicama tā, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu šādas mirgošanas efekta ietekmes robežvērtības: 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes; 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam; 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā. Ziņojuma 4.2.5. nodaļā norādīts, ka mirgošanas efekta ietekme nav uzskatāma par izšķirošu ne tehnoloģiskās, ne vietas izvēles alternatīvas izvēlē, bet aplūkojama kontekstā ar citām ietekmēm, tajā skaitā plānotā vēja parka lietderības rādītājiem.
- 6.11.6.5. Birojs atzīst, ka šāds nosacījums attiecībā uz VES darbības režīmu precizēšanu Ziņojumā ietverts pamatoti, jo ietekme, ko var radīt mirgošanas efekts (salīdzinājumā ar citām vērtētajām ietekmēm), ir jutīga pret pārmaiņām, tostarp izvietojuma un VES augstuma izmaiņām. Mainoties VES parametriem vai to kopējam skaitam un novietojumam, arī Ziņojumā novērtētā ietekme (mirgošanas ietekmes ilgums skartajās teritorijās) var atšķirties, tādēļ šajā IVN procesa stadijā nav iespējams ar pienācīgu konkrētību Biroja nosacījumos nostiprināt, ar kādu režīmu un cik stundu darbības ierobežojumu katras no VES darbība aprobežojama. Ierosinātājai Paredzētās darbības īstenošana jānodrošina veidā, lai mirgošanas ietekme dzīvojamo māju teritorijā tiek novērsta, kā tas norādīts Ziņojuma 4.2.4. nodaļā un 6.1.2. tabulā "*Pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju vērtējums*".
- 6.11.6.6. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar mirgošanas efektu un apēnojumu, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) Būvprojekta sastāvā jānodrošina mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķini, ņemot vērā aktuālo situāciju - VES izvietojumu, skaitu un tehniskos parametrus. Būvprojektā katrai no VES jānosaka ierobežojumi mirgošanas ietekmes laika samazināšanai (staciju darbības apturēšanas režīms), kas būvniecības laikā iestatāmi VES, kuru ietekmes mazināšana atzīta par nepieciešamu.
 - b) Paredzētās darbības īstenošana jānodrošina veidā, lai mirgošanu izraisošo VES darbība tiktu pārtraukta laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās. Jānodrošina atbilstība Ziņojumā norādītajiem ietekmes mērķlielumiem – ne vairāk kā 30 stundas gadā un 30 minūtes dienā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes, un ne vairāk kā 8 stundas gadā un 30 minūtes dienā atbilstoši reālā laika scenārijam, vērtējot visu VES darbības summāro ietekmi. VES darbības plāns kopā ar paziņojumu par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu iesniedzams Dienestam.

6.11.7. Elektromagnētiskā lauka ietekme un vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām.

- 6.11.7.1. Ar VES kā elektroenerģijas ražošanas iekārtu ir saistīts arī elektriskais un magnētiskais lauks, kuram vispārēji ir iespējama ietekme uz cilvēku veselību un dažādu sakaru iekārtu darbību, tādēļ tā vērtēta arī Ziņojumā. Ziņojuma 4.17.2. nodaļā novērtēta elektromagnētiskā lauka avotu iedarbība, ko rada VES gondolā esošais strāvas ģenerators un transformators; strāvas kabelis no gondolas līdz VES torņa pamatnei; pazemes kabeļu tīkls (20 kV) no VES līdz sprieguma paaugstināšanas stacijai; sprieguma paaugstināšanas stacija; pazemes kabeļu trase (110 kV) no VES līdz ievadei esošajā AS “*Augstsprieguma tīkls*” pārvades tīklā.
- 6.11.7.2. Salīdzinot vērtēto VES modeļu tehniskos parametrus Ziņojumā secināts, ka elektroenerģijas ģenerācijas un pārvades kontekstā visu vērtējamo staciju raksturlielumi ir līdzīgi, līdz ar to detalizēts ar elektromagnētiskajiem laukiem saistīts novērtējums veikts vienam stacijas modelim – *Vestas EnVentus 7,2 MW*.
- 6.11.7.3. Elektromagnētiskā lauka starojuma robežlielumi un mērķlielumi, kā arī to piemērošanas kārtība un novērtēšanas metodes cilvēku veselību aizsardzības nodrošināšanai ir noteikti Ministru kabineta 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637 “*Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 637). Atbilstoši Noteikumiem Nr. 637 pie 50 Hz (atbilst VES parametriem) elektromagnētiskā lauka aprēķinātā mērķlieluma skaitliskā vērtība iedzīvotājiem ir 100 μ T.
- 6.11.7.4. Atbilstoši Izstrādātājas vērtējumam, ņemot vērā arī attālumus līdz dzīvojamajām mājām, secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas neizbēgami radīsies, nav uzskatāmi par tādiem, kuri varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrības kopumā un VES apkaimē dzīvojošajiem un ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm izmantojošo iedzīvotāju veselību. Šādi elektromagnētiskie lauki nerada traucējumu arī dažādu iekārtu darbībām, tostarp, ietekmi uz specifiskas medicīniskās aparatūras / iekārtu darbību, kas nodrošina cilvēka funkcijas un kuras tiek ražotas, nodrošinot augstu aizsardzību pret magnētisko lauku iedarbību. Nav paredzama ar Noteikumiem Nr. 637 noteikto robežlielumu un mērķlielumu pārsniegšana.
- 6.11.7.5. Ziņojuma 4.15. nodaļā vērtēta VES iespējamā ietekme uz sakaru sistēmām. Darbības vietai tuvākie meteoroloģiskie radari ir pie lidostas “*Rīga*” teritorijas uzstādītais LVĢMC pārvaldītais radars un Lietuvas Hidrometeoroloģiskās aģentūras uzstādītais radars pie Laukuvas Lietuvā. Abi radari atrodas vairāk nekā 100 km attālumā no plānotā vēja parka, līdz ar to secināts, ka tie neatrodas plānoto VES ietekmes zonā. Ziņojumā secināts (Ziņojuma 190. lpp.), ka plānotais vēja parks nevarētu radīt nozīmīgu ietekmi arī uz gaisa telpas uzraudzības funkcijām, kuras veic bruņotie spēki.
- 6.11.7.6. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz navigācijas tehniskajiem līdzekļiem vērtēta Ziņojuma 4.15. nodaļā. Eiropas Aviācijas drošības organizācija (*EUROCONTROL*), ņemot vērā Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) izstrādātās vadlīnijas par būvniecības regulējumu ierobežojumu zonās ap aeronavigācijas iekārtām, kas tiek izmantotas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanai, ir izstrādājusi vadlīnijas gaisa satiksmes navigācijas pakalpojumu sniedzējiem un vēja parku attīstītājiem par VES radītās ietekmes uz navigācijas sistēmām novērtēšanas nepieciešamību un kārtību. Novērtēšanas zonu raksturojums un parametri apkopoti Ziņojuma 4.15.1. tabulā.
- 6.11.7.7. Paredzētās darbības teritorijai tuvākā radiolokatoru sistēmas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanai ir Cīravā izvietotais sekundārās novērošanas radars (SSR), kas atrodas aptuveni 13 km attālumā. Ierosinātāja ir konsultējusies ar

VAS “*Latvijas gaisa satiksme*” (turpmāk - LGS)³⁶, kā rezultātā veikts detalizēts Vēja parka radītās ietekmes novērtējums uz radiolokācijas iekārtām, kuras izmanto gaisa satiksmes uzraudzībai. Ierosinātāja un LGS ir vienojušās par tehniskajiem risinājumiem un nepieciešamajiem pasākumiem plānotā vēja parka ietekmes mazināšanai.

- 6.11.7.8. Nozīmīgs aspekts, vērtējot Paredzētās darbības potenciālo ietekmi uz mobilo sakaru vai radiotīkla (*radiolink*) sakaru kvalitāti, ir raidītāju un uztvērēju augstums. Ziņojumā norādīts, ka VES torņi, uz kuriem paredzētās darbības teritorijas tuvumā ir nozīmīgākā VES daļa, kas var fragmentēt sakaru signālu, atradīsies augstāk par līniju, kas savieno sakaru torni ar pakalpojumu saņēmēju. Līdz ar to paredzams, ka plānotā vēja parka ietekme uz mobilo sakaru izmantotajiem būs nenozīmīga. Tā kā faktisko ietekmi uz sakaru sistēmām būs iespējams fiksēt vēja parka ekspluatācijas laikā, kā arī tā var būt mainīga, mainoties sakaru nodrošināšanai izmantotajām tehnoloģijām, jautājumi par jebkāda veida ietekmes mazināšanu būs risināmi starp vēja parka operatoru un sakaru nodrošinātāju parka ekspluatācijas laikā.
- 6.11.7.9. Saskaņā ar Ziņojumā veikto vērtējumu secināms, ka nozīmīgas ietekmes uz cilvēku veselību elektromagnētiskā lauka dēļ vai nozīmīgas, pārmērīgas ietekmes uz sakaru sistēmu darbību ar Paredzēto darbību īstenošanu netiek prognozētas.
- 6.11.7.10. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar elektromagnētiskā lauka ietekmi un vēja parka ietekmi uz sakaru iekārtām, Birojs atzīst, ka Paredzētās darbības īstenošanai nav nepieciešams noteikt papildu nosacījumus akcepta gadījumā, nekā tas jau ir noteikts Ziņojuma 6.1.2. tabulā un par kuriem ir vienojušies Ierosinātāja un VAS “*Latvijas gaisa satiksme*”, vērtējot nepieciešamos pasākumus plānotā vēja parka ietekmes uz radiolokatoru darbību mazināšanai.**

6.11.8. Ietekme uz dabas vērtībām.

- 6.11.8.1. IVN ietvaros veiktais Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu iespējamās ietekmes novērtējums uz Izpētes teritorijas un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību, pamatojas uz sertificētu Sugu un biotopu ekspertu³⁷ vērtējumiem. Ekspertu atzinumi pievienoti Ziņojuma 4., 5. un 6. pielikumā, galvenie ekspertu atzinumos sniegtie novērtējuma rezultāti un izdarītie secinājumi atspoguļoti Ziņojuma 4.3. nodaļā.
- 6.11.8.2. Izpētes teritorija katrā no ietekmju uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību novērtējuma aspektiem definēta un kartogrāfiskajā materiālā attēlota attiecīgajā jomā sertificēta dabas eksperta/ -u atzinumā (Ziņojuma 4. , 5. un 6. pielikums). Tāpat minētajos ekspertu atzinumos norādīta attiecīgajā ietekmes uz apkārtnes dabas vērtībām novērtējuma aspektā izmantotā metodika.
- 6.11.8.3. No Sugu un biotopu ekspertu atzinuma izriet, ka izpētes teritorijā sastopamo dabas vērtību raksturojums pamatojas gan uz teritorijas apsekojumiem dabā, gan DAP uzturētās dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” (turpmāk - datu sistēmā “*Ozols*”)³⁸ un citos datu avotos pieejamo informāciju par izpētes teritorijā esošām un reģistrētām dabas vērtībām.

³⁶Ziņojuma 10. pielikums

³⁷ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 267 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība*”; ekspertu reģistrs pieejams: https://www.daba.gov.lv/public/lat/dabas_eksperti/ekspertu_registrs/.

³⁸ Pieejama - <https://ozols.gov.lv/pub>

- 6.11.8.4. Sugu un biotopu eksperte savā atzinumā (Ziņojuma 4. pielikums) novērtējusi, ka Izpētes teritorijā neatrodas neviena ĪADT, tostarp *Natura 2000* teritorija, un aizsargājамie koki, tādēļ nav prognozēta ar Paredzēto darbību saistīta tieša negatīva ietekme uz tām (skat. arī šī atzinum 3.2.10. punktu).
- 6.11.8.5. VES ir paredzēts izbūvēt uz dažādā intensitātē apsaimniekotām lauksaimniecības zemēm, kā arī lielākā daļa pievedceļu un elektropārvades kabeļu līniju, kuras netiks izbūvētas ceļa nodalījuma joslās, šķērso intensīvi apsaimniekotas lauksaimniecības zemes. Tikai īsā posmā elektropārvades kabeļu līnijas B, C un D novietojuma alternatīvas šķērso saimnieciski izmantotu mežu (~70 m garš posms pa meliorācijas grāvja apsaimniekošanai uzturētu stigu).
- 6.11.8.6. Saskaņā ar Ziņojumu gadījuma novērojumos Paredzētās darbības teritorijā ir konstatēta viena aizsargājama zīdītāju suga – Eirāzijas ūdrs *Lutra lutra*. Saskaņā ar datu sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju Paredzētās darbības teritorijā atrodas viens īpaši aizsargājama biotopa - 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* (turpmāk arī – biotops 6210), laukums (Ziņojuma 4.5.1. attēls; poligona Nr. 19BS165_83). Tiešā plānoto būvdarbu veikšanas vietu tuvumā - kabeļu trases D alternatīvas A daļā, atrodas divi aizsargājamo zālāju biotopu poligoni (Ziņojuma 4.5.2. attēls) - 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (turpmāk arī – biotops 6270*; poligona Nr. 19BG166_73) un 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs* (turpmāk arī – biotops 6210; poligona Nr. 19MB111_305). Saskaņā ar Ziņojumu minētajos poligonos biotops 6210 ir optimālā stāvoklī, bet 6270* ir dabiskam biotopam neraksturīgi plankumains ar ekspansīvo sugu laukumiem.
- 6.11.8.7. Pētāmajā teritorijā konstatēti vairāki lieli koki - nozīmīgi bioloģisko daudzveidību veicinoši objekti, kas kalpo par dzīvotni daudzām aizsargājamām sugām. Saskaņā ar Ziņojumu plānoto VES tuvumā dižkoki nav konstatēti, bet vairāki dižkoki un potenciāli dižkoki atrodas plānoto elektropārvades kabeļu līniju trašu tuvumā (Ziņojuma 4.5.3. attēls un 4.5.1. tabula). Lai gan pašlaik spēkā esošie normatīvie akti potenciāliem dižkokiem kokiem aizsardzības statusu neparedz, taču saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes sniegto vērtējumu šādu koku saglabāšana ir vēlama bioloģiskās daudzveidības palielināšanai.
- 6.11.8.8. Kopumā no novērtētā izriet, ka nav sagaidām ar Paredzētās darbības realizāciju saistīta negatīva ietekme uz apkārtējā teritorijā konstatētiem aizsargājamiem biotopiem un kokiem (arī potenciāli aizsargājamiem kokiem). Novērtēts, ka, izvietojot plānotās kabeļu trases gar esošo ceļu, konstatētie biotopu poligoni (skat. šī atzinuma 6.11.8.6. punktu), dižkoki un potenciālie dižkoki netiks ietekmēti vairāk kā ar pašreizējā ceļa apsaimniekošanas un uzturēšanas darbiem. Tādējādi negatīvas ietekmes uz konstatētajām dabas vērtībām visticamāk nebūs. Novērtēts arī, ka aizsargājamo zālāju biotopu poligoni Nr. 19BG166_73 un Nr. 19MB111_305 atrodas uz reljefa pacēlumiem un ir sausi, tādējādi kabeļu līnijas izbūve neradīs hidroloģijas izmaiņas biotopā. Savukārt biotopa 6210 poligons Nr. 19BS165_84 atrodas ~ 60 m no plānotās VES A-WTG-06 un ir nodalīti no Paredzētās darbības vietas ar reljefu, tādēļ novērtēts, ka tas netiks skarts.
- 6.11.8.9. Arī DAP 2023. gada 5. jūnija vēstulē Nr. 4.9/3586/2023-N (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/3586/2023-N), piekrīt Sugu un biotopu ekspertes vērtējumam, ka, visticamāk, nav sagaidāma būtiska ietekme uz ES nozīmes biotopiem un norāda, ka ir jāievēro Sugu un biotopu ekspertes sniegtie nosacījumi. DAP norāda, ka kritiski izvērtējama kabeļu trases D alternatīva, kas paredz kabeļu līniju izbūvi (ierakšanu zemē) aizsargājamo koku teritorijās.

- 6.11.8.10. Kā potenciālu ar Paredzētās darbības realizāciju saistītu apdraudējumu konstatētajiem ES nozīmes biotopu poligoniem Sugu un biotopu eksperte norādījusi izbrazkāšanu, bet dižkokiem - stumbra un sakņu bojājumus, ko var radīt tehnika. Papildus minētajam norādāms, ka attiecībā uz aizsargājamiem kokiem, jānodrošina likuma *“Par īpaši aizsargājamam dabas teritorijām”* 6. panta otrajā daļā noteiktās aizsargjoslas ievērošana, kā arī Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”* 44. punktā noteiktais.
- 6.11.8.11. Lai gan Ziņojumā novērtēts, ka plānotā vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība nerada tiešus un nenovēršamus draudus konstatēto īpaši aizsargājamo biotopu un dižkoku saglabāšanai, Ziņojuma autori izvirzījuši piesardzības pasākumus Paredzētās darbības īstenošanai, lai novērstu jebkādu potenciāli nelabvēlīgu ietekmi uz minētajām dabas vērtībām. Kā izriet no Ziņojuma (Ziņojuma 4.5.4. nodaļa), piesardzības pasākumi galvenokārt saistīti ar nosacījumu, ka nav pieļaujama būvniecības procesā iesaistītās tehnikas pārvietošanās aizsargājamo biotopu 6270* un 6210 poligonos (poligona Nr. 19BS165_84, Nr. 19BG166_73 un Nr. 19MB111_305), kā arī nav pieļaujama tehnikas un materiālus novietošana biotopu poligonu robežās. Visas elektropārvades kabeļu līnijas iespēju robežās ir izvietojamas ceļa nodalījuma joslās, nešķērsojot konstatētos aizsargājamus biotopus. Būvniecības darba gaitā, nepieciešamības gadījumā dižkoku stumbri jāaizsargā ar dēļu vairogiem vai tamlīdzīgi, un rakšanas darbi jāveic pēc iespējas tālāk no kokiem. Biroja ieskatā minētais piesardzības pasākumus dižkoku aizsardzībai iespēju robežās piemērojams arī potenciālo dižkoku aizsardzībai.
- 6.11.8.12. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs konstatē, ka Ziņojuma 4.5.4. nodalā izvirzītie piesardzības pasākumi Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz aizsargājamiem augiem, biotopiem un dižkokiem ir iekļauti Ziņojuma 6.1.2. tabulā, kā obligāti veicami pasākumi. Ņemot vērā minēto Birojs secina, ka Ierosinātāja apņemas veikt pasākumus ietekmes mazināšanai uz aizsargājamiem augiem, biotopiem un dižkokiem arī piesardzības nolūkā, lai līdz minimumam samazinātu ar Paredzētās darbības realizāciju saistītu potenciāli nelabvēlīgu ietekmi minētajos aspektos.
- 6.11.8.13. Izvērtējis Ziņojumā un Sugu un biotopu ekspertes atzinumos sniegto vērtējumu par šeit iepriekš minēto VES un ar to saistīto infrastruktūras objektu, tostarp elektropārvades kabeļu līniju un pievedceļu, izbūves iespējamo ietekmi uz aizsargājamām augu sugām un biotopiem, Birojs var piekrist Izstrādātājas secinājumiem par sagaidāmās ietekmes nozīmīguma pakāpi un secina, ka kopumā nav sagaidāma ar Paredzētās darbības realizāciju saistīta būtiska negatīva ietekme uz Paredzētās darbības teritorijā vai ar Paredzēto darbību saistīto infrastruktūras objektu plānotajās teritorijās esošiem Latvijas un ES īpaši aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamo augu sugu atradnēm, ja tiek realizēti ietekmi mazinošie pasākumi.
- 6.11.8.14. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības ietekme uz ornitofaunu vērtēta no tādiem aspektiem kā putniem nozīmīgas koncentrācijas vietas un migrējoši putni, sadursmju risks, teritorijas piemērotība kā dzīvotnei un barības ieguvei, trokšņa ietekme pret to jutīgām sugām, iespējamās kumulatīvās ietekmes. Detalizētāks Paredzētās darbības iespējamās ietekmes izvērtējums minētajos aspektos sniegts Ziņojuma 4.7.3. nodaļā.
- 6.11.8.15. Izpētes teritorijā un tās apkārtnē novērotās īpaši aizsargājamās putnus sugas minētas jau šī atzinuma 3.2.12. punktā. Saskaņā ar Ziņojumu, pamatojoties uz trešā Latvijas ligzdojošo putnu atlanta 2020. – 2024. sagatavošanai izmantotajiem datiem, kā

pierādīti vai ticami ligzdotāji pētāmajā teritorijā un tās tuvumā definētas astoņpadsmit aizsargājamo putnu sugas – baltais stārķis *Ciconia ciconia*, baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*, brūnā čakste *Lanius collurio*, dzērve *Grus grus*, laukirbe *Perdix perdix*, lauku piekūns *Falco tinnunculus*, lielais ķīris *Larus ridibundus*, mazais ērglis *Clanga pomarina*, melnā dzilna *Dryocopus martius*, meža zoss *Anser anser*, niedru lija *Circus aeruginosus*, sarkanā klija *Milvus milvus*, sila cīrulis *Lullula arborea*, tītiņš *Jynx torquilla*, upes zīriņš *Sterna hirundo*, vidējais dzenis *Leipicus medius*, ziemeļu gulbis *Cygnus cygnus* un zivjērglis *Pandion haliaetus*.

- 6.11.8.16. Plānotā vēja parka apkārtnē identificējamās divas no ornitofaunas aspekta īpaši nozīmīgas teritorijās - Tāšu ezers un tā apkārtnē, kā arī uz R no vēja parka novietotais jūras piekrastes meža masīvs - gan novēroto sugu daudzveidība, gan novērojumu atkārtotā biežums ir ievērojami augstāks salīdzinājumā ar to, kāds atklāts intensīvi izmantotās lauksaimniecības zemēs.
- 6.11.8.17. Ziņojumā novērtēts, ka izbūvējot plānoto vēja parku, tiks radīta negatīva ietekme uz ornitofaunu, kas saistāma gan ar parka būvniecības procesu, gan tā ekspluatāciju. Vēja parka būvniecības procesa laikā nav plānots veikt būvdarbus teritorijās, kurās ir konstatētas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas vietas, kā arī šādu teritoriju tiešā tuvumā, tādēļ būvniecības procesa ietekme uz ornitofaunu novērtēta kā maznozīmīga. Novērtēts, ka savukārt vēja parka ekspluatācijas uzsākšana negatīvi ietekmēs gan aizsargājamo, gan citu putnu populācijas, kas Paredzētās darbības teritoriju izmanto ligzdošanas, barošanās vai migrācijas laikā. Attiecīgi sagaidāmā ietekme izpaudīsies gan kā putnu izvairīšanās no vēja parka teritorijas, gan kā sadursmju risks ar VES.
- 6.11.8.18. No Ziņojumā novērtētā izriet, ka vēja parka darbība var apdraudēt vairumu tā tuvumā ligzdojošo putnu, bet novērtējuma ietvaros īpaša uzmanība pievērsta tieši piekūnveidīgo, vanagveidīgo un citu lielo planējošo putnu sastopamībai vēja parka apkārtnē. Protī, dienas plēsīgie putni ir putnu grupa, kas ir pakļauta visaugstākajam sadursmju riskam. Paredzētās darbības teritorijā reģistrētas desmit šo putnu sugas. No Ziņojumā norādītā arī izriet, ka papildus konstatētajām aizsargājamām putnām sugām ietekmes novērtējumā iekļauta informācija arī par melno stārķi *Ciconia nigra*, kas pētāmajā teritorijā nav novērots.
- 6.11.8.19. Saskaņā ar Ornitologa atzinumu (Ziņojuma 6. pielikums) ne teritorijas apsekošanas laikā atzinuma sagatavošanas ietvaros, ne saskaņā ar iepriekš uzkrātajiem datiem Paredzētās darbības teritorijā un tuvākajā perifērijā nav reģistrētas ievērojamas migrējošo putnu koncentrācijas. Pārsvārā nelielas (maksimāli līdz dažiem simtiem īpatņu) migrējošo putnu koncentrācijas (zosis *Anser sp.* un gulbji *Cygnus sp.*, pamatā, ziemeļu gulbji *Cygnus cygnus*) ir reģistrētas R virzienā no plānotā vēja parka, lauksaimniecībā izmantojamās zemēs otrpus Ālandes ielejai, kā arī ap Tāšu ezeru, uz D no plānotā vēja parka. Arī zemu novietotas migrējošo putnu lokālu pārlidojumu trases koncentrējas Tāšu ezera apkaimē. Saskaņā ar Ziņojumu Tāšu ezers un Durbes ezera pļavas, kas atrodas aptuveni 9 km uz A no plānotā vēja parka teritorijas, ir minētas, kā nozīmīgas teritorijas arī migrējošiem putniem. Šajā aspektā Ziņojumā novērtēts, ka, ņemot vērā plānotā vēja parka izvietojumu pret nozīmīgām migrējošo putnu nakšņošanas vietām, plānotā vēja parka teritoriju nešķērso regulāras zemu novietotas migrējošo putnu lokālu pārlidojumu trases.
- 6.11.8.20. Kopumā novērtēts, ka ievērojamas un regulāras putnu koncentrācijas plānotā vēja parka reģionā migrāciju periodos veidojas lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un mitrainēs uz D no Liepājas, ap Liepājas ezeru un Mēķes – Toseles polderī, kā arī Papes ezerā un tās apkaimē, un tālāk Lietuvas teritorijā, kas ir pietiekami tālu no

plānotā vēja parka. Novērtēts, ka, izbūvējot vēja parkus vietās, kur šobrīd novērojamas nozīmīgas migrējošo putnu koncentrācijas (ārpus Paredzētās darbības teritorijas), daļa no putniem, visticamāk, meklēs jaunas atpūtas vietas. Šādu apstākļu iestāšanās rezultātā vēja parka “*Vērgale*” apkārtnē potenciāli var kļūt par nozīmīgāku koncentrāciju vietu, jo zemes izmantošanas veids parka apkārtnē ir piemērots migrējošiem putniem barības uzņemšanai pārlidojumu atpūtas brīžos.

- 6.11.8.21. No Ziņojumā norādītā izriet, ka ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā piesaistītais Ornitologs savus secinājumus par sagaidāmo ietekmi balstījis uz novēroto sugu daudzveidību, novērojumu lokāciju un novēroto indivīdu skaitu. Tādejādi Ornitologa ieskatā plānotā vēja parka būvniecība neradīs vērā ņemamu ietekmi uz Paredzētās darbības apkārtnē ligzdojošo putnu un migrācijas laikā teritoriju šķērsojošo putnu populācijām.
- 6.11.8.22. Vienlaikus no Ziņojuma izriet, ka Ziņojuma Izstrādātāja ieskatā ir svarīgi akcentēt atsevišķus nozīmīgus apstākļus, kas ieskicē iespējamus riskus ietekmes uz ornitofaunu ziņā nevis novērojumu intensitātes un lokācijas kontekstā, bet teritorijas piemērotības kontekstā. Šādu novērtējuma pieeju atzinīgi novērtējusi arī DAP (DAP Vēstule Nr. 4.9/3586/2023-N). Tādejādi Ziņojumā vērtēti un aplūkoti gan potenciālie konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu (par kurām ir pētījumos balstīti pieejami dati) bojāejas riski un ar to saistītās ietekmes novērtēšanas problemātika (Ziņojuma 118. – 120. lpp.), gan teritorijas piemērotība dienas plēsīgo putnu barības ieguvei (Ziņojuma 120. -122. lpp.), gan dienas plēsīgo putnu ligzdošanai piemērotu mežaudžu pieejamība (Ziņojuma 122. lpp.). Attiecīgi no novērtētā izriet, ka dienas plēsīgo putnu sadursmju risks ar VES nav vērtējams kā nenozīmīgs, bet drīzāk kā vērā ņemams. Kopumā secināts, ka plānotais vēja parks neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz dienas plēsīgo putnu populācijām reģionālā vai nacionālā mērogā. Tomēr negatīva ietekme lokālā mērogā (uz tuvumā izvietotiem ligzdošanas iecirkņiem) ir sagaidāma. Arī ligzdošanai piemērotu mežaudžu kontekstā, kopā ar potenciālajām telpiskajām izmaiņām putnu ligzdošanas iecirkņu izvietojumā, sagaidāmā ietekme novērtēta kā nozīmīga.
- 6.11.8.23. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes ornitofaunu kumulatīvo ietekmju aspektā, vēja parka “*Vērgale*” būvniecības un ekspluatācijas paredzamā ietekme uz savvaļas putnu lokālajām populācijām vērtējama kā nebūtiska, jo šobrīd plānotā vēja parka tiešā tuvumā nav zināmi citi plānoti vēja parki. Vienlaikus kumulatīvo ietekmju kontekstā Ziņojumā vērsta uzmanība uz kopējo situāciju Kurzemes piekrastē, kur plānots liels vēja parku skaits, kā potenciālu risku izdalot iespējamo migrējošo putnu barošanās teritoriju dinamiku ilgākā laika posmā (skat. arī šī atzinuma 6.11.8.19. un 6.11.8.10. punktu). Tāpat Ziņojumā vērsta uzmanība uz apstākli, ka šobrīd Latvijas teritorijā kopumā ir plānots izbūvēt ļoti lielu skaitu vēja parku, kas viennozīmīgi radīs negatīvu ietekmi uz populācijām nacionālā mērogā.
- 6.11.8.24. Lai gan Paredzētās darbības ietekmes uz ornitofaunu novērtējuma rezultāta netika identificēta būtiska negatīva ietekme uz putnu populācijām reģionālā vai nacionālā mērogā, tomēr negatīva ietekme lokālā mērogā ir paredzama (skat. šī atzinuma 6.11.8.22. punktu). Tādēļ Ziņojuma 4.7.4. nodaļā ir ietverti pasākumi Paredzētās darbības ietekmes uz ornitofaunu mazināšanai.
- 6.11.8.25. Attiecīgi Ziņojumā, pamatojoties uz Ornitologa sniegto rekomendāciju (Ziņojuma 6. pielikums), apskatīta iespēja visām VES vienu no rotora lāpstiņām krāsot melnā krāsā, papildus tam izskatīta iespēja izmantot iekārtas, kas nodrošina vēja parka vai atsevišķu tā staciju darbības apturēšanu putnu pārlidojumiem nozīmīgos laika periodos vai putnu atbadīšanu, tādejādi mazinot potenciālo sadursmju risku. Arī DAP Vēstulē Nr. 4.9/3586/2023-N ir pievienojusies Ornitologa viedoklim par to,

ka viena spārna kontrastējošs krāsojums būtu efektīvs pasākums ietekmes mazināšanai, un aicina šādu pasākumu iekļaut ziņojumā kā rekomendētu aktivitāti putnu aizsardzības uzlabošanai. Vienlaikus Ziņojumā, pamatojoties uz līdzšinējo pieredzi citos vēja parku būvniecības ietekmes uz vidi novērtējumos, norādīts, ka pret šāda pasākuma īstenošanu ir iebildusi Civilās aviācijas aģentūra saistībā ar lidojumu drošības aspektu. Ņemot vērā DAP kā kompetentās institūcijas dabas aizsardzības jomā rekomendāciju attiecībā uz rotora lāpstiņu krāsojumu, ja netiek saņemti iebildumi no Civilās aviācijas aģentūras, no Ziņojumā norādītā izriet, ka Ierosinātāja šāda pasākuma – VES rotora kontrasta palielināšana, īstenošanas iespējamību paredzējusi kā rekomendējošu pasākumu.

- 6.11.8.26. No Ziņojuma izriet, ka par inovatīvākajiem risinājumiem ietekmes uz ornitofaunu mazināšanai ir uzskatāmas tehnoloģijas, kas nodrošina vēja parka vai atsevišķu tā staciju darbības apturēšanu putnu pārlidojumiem nozīmīgos laika periodos. Attiecīgi Ziņojumā kā ietekmi mazinošs obligāti veicams pasākums (Ziņojuma 6.1.2. tabulā paredzētie pasākumi ietekmes uz ornitofaunu mazināšanai) iekļauta iekārtu automātiskai putnu lidojumu detektēšanai, lidojošo putnu atpazīšanai un staciju automātiskai apturēšanai uzstādīšana un izmantošana visām plānotajām VES. Paredzēts, ka šīs iekārtas tiks iestatītas sarkānās klijas *Milvus milvus* un niedru lījas *Circus aeruginosus* atpazīšanai, kas izriet no DAP Vēstulē Nr. 4.9/3586/2023-N paustā viedokļa par dienas plēsīgo putnu sugām kuru aizsardzībai šāda pasākuma īstenošana nepieciešama, realizējot Paredzēto darbību.
- 6.11.8.27. Saskaņā ar Ziņojumu DAP ir arī aicinājusi vēja parkā “*Vērgale*” izbūvējamajām stacijām izmantot tikai aerodinamiski uzlabotus spārnus (*serrated trailing edges*), lai tādējādi mazinātu trokšņa piesārņojuma līmeni, kas var būt traucējošs ne vien apkārtnes iedzīvotājiem, bet arī parka teritorijā vai tās tuvumā ligzdojošiem putniem. No Ziņojuma izriet, ka Izstrādātājas ir ņēmusi vērā DAP Vēstulē Nr. 4.9/3586/2023-N izvirzīto nosacījumu un Ziņojuma 6.1.2. tabulā kā obligāti veicamu ietekmi uz ornitofaunu mazinošu pasākumu paredzējusi uzstādīt VES ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem, ja tādas būs pieejamas stacijām, kuras paredzētas uzstādīt vēja parkā “*Vērgale*”.
- 6.11.8.28. Atbilstoši Ziņojumam, ņemot vērā to, ka jebkura prognoze par vēja parka ietekmi uz putnu populācijām ir prognoze ar augstu nenoteiktību, plānotā vēja parka faktiskā ietekme ir uzraugāma, pēc tā būvniecības pabeigšanas, veicot ornitofaunas monitoringu. DAP skatījumā, lai pārlicinātos, ka Paredzētā darbība ir pienācīgi izvērtēta un tā tiks īstenota pēc iespējas samazinot negatīvo ietekmi, obligāti būtu veicams pirms būvniecības putnu monitoringa un monitoringa pēc Paredzētās darbības īstenošanas. Monitoringā īpaša uzmanība jāpievērš dienas plēsīgajiem putniem un migrējošiem putniem. Paredzētās darbības plānotajam šajā situācijā ir jāreķinās, ka monitoringa ietvaros iegūtās informācijas rezultātā var būt nepieciešams paredzēt VES darbības ierobežojumus, piemēram, VES apturēšanu putnu migrācijas laikā vai citus ietekmi mazinošus tehnoloģiskus risinājumus. Detalizētāka informācija par plānoto ornitofaunas monitoringu sniegta Ziņojuma 8. nodaļā.
- 6.11.8.29. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs pievienojas Ierosinātājas sniegtajam novērtējumam, kas Biroja ieskatā izriet arī no DAP Vēstulē Nr. 4.9/3586/2023-N un DAP 2023. gada 9. augusta vēstulē Nr. 4.9/4904/2023-N (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/4904/2023-N) paustā, ka, realizējot Paredzēto darbību ietekmi mazinošus pasākumus uz apkārtnes ornitofaunu, kas apkopoti Ziņojuma 4.7.4.nodaļā un iekļauti arī Ziņojum 6.1.2. tabulā kā pasākumi ietekmes uz ornitofaunu mazināšanai, kā arī veicot paredzētos monitoringa pasākumus, kas aprakstīti

Ziņojuma 8. nodaļā, nav sagaidāma būtiska ietekme uz Paredzētās darbības teritoriju un ar to saistīto infrastruktūras objektu apkārtne esošo ornitofaunu.

- 6.11.8.30. No Ziņojumā sniegtā alternatīvu izvērtējamu attiecībā uz iespējamo Paredzētās darbības ietekmi uz ornitofaunu izriet, ka šobrīd nav iespējams izdarīt viennozīmīgus secinājumus gan par kādas tehnoloģiskās alternatīvas, gan VES izvietojuma alternatīvas priekšrocībām vai trūkumiem putnu aizsardzības kontekstā.
- 6.11.8.31. Informācija par Izpētes teritorijā konstatētajām sikspārņu sugām sniegta jau Ziņojuma 3.2.13. punktā³⁹. Savukārt izvērtējamā informācija par sikspārņu uzskaitēs konstatētajām sikspārņu sugām vai sugu grupām, to veikto pārlidojumu skaitu apkopota Ziņojuma 5. pielikuma 5. un 6. tabulā. Saskaņā ar Sikspārņu eksperta atzinumu (Ziņojuma 5. pielikums) pēc koriģētajiem aktivitātes koeficientiem plānotā vēja parka teritorijā dominē ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, kura īpatsvars kopējā sikspārņu aktivitātē ir 50 %. Otrā biežāk konstatētā suga pēc aktivitātes rādītājiem ir Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii* - 38 %.
- 6.11.8.32. Saskaņā ar Sikspārņu eksperta sniegto atzinumu novērtēts, ka izpētes teritorijā biežāk konstatētās sikspārņu sugas - ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, rūsģanais vakarsikspārnis *Nyctalus noctulair* un Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii* - ir visaugstākā riska sugas saistībā ar VES. Proti, atsaucoties uz EUROBATS⁴⁰ un citos avotos apkopoto informāciju, identificēts, ka saskaņā ar statistiku par sikspārņu bojāeju pie vēja stacijām Eiropā 2003. - 2014. gados, rūsģanais vakarsikspārnis *Nyctalus noctula* un Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii* ieņēma otro un trešo vietu, savukārt Skandināvijas valstīs visbiežāk ar bojāeju pie VES saistīts ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, bet Latvijā starp reģistrētajiem vēja staciju upuriem pirmajā vietā ir Natūza sikspārnis *Pipistrellus nathusii* un otrajā vietā – ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*. Papildu minētajam eksperta atzinumā norādīts, ka visaugstākā sikspārņu mirstība pie vēja stacijām konstatēta to rudens migrācijas laikā. Ņemot vērā minēto, izvērtējumā uzmanība galvenokārt pievērsta trīs šajā punktā minētajām un izpētes teritorijā konstatētajām augsta riska bojāejas sikspārņu sugām. Detalizētāka informācija par konstatētajām sikspārņu sugām un to sastopamību sniegta Ziņojuma 5. pielikuma 8. – 18. lpp.
- 6.11.8.33. Kopējā sikspārņu aktivitāte plānotā vēja parka izpētes teritorijā novērtēta kā vidēji augsta. Savukārt, ņemot vērā uzskaišu staciju izvietojumu un novērojumu punktu izvietojumu uzskaites maršrutā atkarībā no biotopu tipa, novērtēts, ka sikspārņu kopējā aktivitāte mežmalās un mežmalās pie ūdenstilpes (Salnāju dīķis) ir vidēji augsta. Sagaidāms, ka atklātā vietā sikspārņu aktivitāte ir zemāka nekā mežmalās. Tādejādi atbilstoši novērtētajam VES A-WTG-09 vai B-WTG-09, atkarībā no realizējamās VES izvietojuma alternatīvas, kas plānotas Salnāju dīķu tuvumā, vērtējamas kā augstāka riska attiecībā uz sagaidāmo sikspārņu bojāeju nekā VES, kuras paredzēts izvietot klajumā.

³⁹ Norādāms, ka saskaņā ar Sikspārņu eksperta atzinumu, šā novērtējuma ietvaros neviena no uzskaišu stacijām nebija novietota klajā laukā bez ūdeņu vai koku klātbūtnes, lai gan piecas no plānotajām VES paredzēts izvietot šādā biotopā, bet vēl piecas no plānotajām VES paredzēts izvietot 90 -95 m attālumā no mežmalas. Saskaņā ar Sikspārņu eksperta atzinumu par klajumu jeb laku apvidu tiek definētas teritorija, kuras attālums no meža ir vismaz 100 m.

⁴⁰ Pieejams -

https://www.eurobats.org/sites/default/files/documents/publications/publication_series/pubseries_no6_english.pdf.

- 6.11.8.34. Pamatojoties uz izpētes teritorijā iegūtajiem sikspārņu izplatības un aktivitāšu datiem, kopumā Sikspārņu eksperts savā atzinumā secina, ka sikspārņi plānotā vēja parka teritorijā ir aktīvi vismaz no maija līdz septembrim. Secināts, ka vislielākais sikspārņu bojāejas risks plānotajā vēja parkā sagaidāms jūlijā un īpaši augustā.
- 6.11.8.35. Ņemot vērā Paredzētās darbības teritorijā konstatēto sikspārņu sastopamību, izplatību un aktivitāti un, pamatojoties uz sakarībām, kas novērotas gan Paredzētās darbības teritorijā, gan konstatētas dažādos pētījumos gan Latvijā, gan ārvalstīs, Sikspārņu eksperts savā atzinumā izvirzījis vairākus nosacījumus sikspārņu populācijas aizsardzībai, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama un neatstātu negatīvu ietekmi uz Paredzētās darbības teritorijā, tostarp migrācijas laikā, sastopamo sikspārņu populācijām, kas ietver gan VES turbīnu apturēšanu noteiktos laika periodos pie noteiktiem kritērijiem, gan sikspārņu monitoringu (Ziņojuma 5. pielikuma 20. lpp.).
- 6.11.8.36. Analizējot Ziņojuma 6.1.2. tabulā sniegto informāciju par plānotajiem pasākumiem ietekmju mazināšanai vai novēršanai, kā arī to paliekošo ietekmju vērtējumu saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz sikspārņu populāciju, Birojs secina, ka Ierosinātāja apņemšanās ievērot un kā obligāti veicamu pasākumu nodrošināt Sikspārņu eksperta noteikto pasākumu VES stacijas darbības ierobežošanai (Ziņojuma 5. pielikuma 20. lpp.). Tādējādi, pēc plānotā ietekmi mazinošā pasākuma realizācijas, sagaidāma neliela nelabvēlīga ietekme uz Paredzētās darbības teritorijas sikspārņu populāciju. No Ziņojuma 6.1.2. tabulā norādītā arī izriet, ka plānotā pasākuma efektivitāte ietekmju mazināšanai uz sikspārņiem un darbības ierobežojumi pārskatāmi atbilstoši monitoringa rezultātiem, tādējādi Birojs izdara secinājumu, ka Ierosinātāja apņemšanās arī ir veiks monitoringa pasākumus Paredzētās darbības ietekmes uz sikspārņiem novērtēšanai, kas detalizētāk apskatīti Ziņojuma 8. nodaļā.
- 6.11.8.37. Vērtējot Ziņojumā sniegto alternatīvu izvērtējamu attiecībā uz iespējamo ietekmi uz sikspārņiem, novērtēts, ka šobrīd nav iespējams izdarīt viennozīmīgus secinājumus par kādas tehnoloģiskās alternatīvas priekšrocībām vai trūkumiem sikspārņu aizsardzības kontekstā. Savukārt vērtējot piedāvātās VES izvietojuma alternatīvas, tostarp papildu stacijas, Sikspārņu eksperta ieskatā priekšroka būtu dodama VES izvietojuma B alternatīvai, kuras gadījumā lielāks VES skaits ir paredzēts lauku vidū jeb biotopā, kur sagaidāma viszemākā sikspārņu aktivitāte.
- 6.11.8.38. Atsaucoties uz Biroja lūgumu, Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas gaitā Birojs saņēma DAP Vēstuli Nr. 4.9/4904/2023-N. No minētajā vēstulē paustā izriet, ka, iepazīstoties ar sagatavoto novērtējumu un tā pielikumiem, DAP savas kompetences ietvaros secinājusi, ka Paredzētajai darbībai var būt būtiska ietekme uz ornitofaunu un sikspārņiem, it sevišķi ja tuvākajā apkārtnē tiek plānoti vēl citi vēja parki. Vienlaikus DAP vērsa uzmanību, ka Ziņojuma izstrādātāji ir paredzējuši virkni pasākumu, lai iespējamo negatīvo ietekmi mazinātu, kā arī ir paredzēts monitorings, lai konstatējot jaunus faktiskos apstākļus Paredzēto darbību koriģētu. Tādējādi kopumā DAP norādīja, ka Paredzētās darbības īstenošana ir pieļaujama, ievērojot Ziņojumā iekļautos nosacījumus, kas mazinās Paredzētās darbības negatīvo ietekmi (Ziņojuma 6. nodaļa un 6.1.2. tabula) un īstenojot Paredzētās darbības vietas monitoringu atbilstoši Ziņojumā norādītajam (Ziņojuma 8. nodaļa).
- 6.11.8.39. Birojs, izdodot šo atzinumu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību aspektā vadās no kompetentās institūcijas, kas šajā gadījumā ir DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā, sniegtā viedokļa un izvirzītajiem nosacījumiem, ar kādiem Paredzētā darbība ir iespējama, lai novērstu būtiskas ietekmes uz Paredzētās darbības un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību, sevišķi ietekmes uz ornitofaunu un sikspārņiem aspektā.

Tādejādi, kā norādīts jau iepriekš šajā atzinumā, Biroja ieskatā Ziņojuma 6.1.2. tabulā ietvertu obligāti veicamo pasākumu kopums Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai attiecībā uz Ziņojumā vērtētajiem bioloģiskās daudzveidību aspektiem, kā arī Ziņojuma 8. nodaļā paredzētie uzraudzības (monitoringa) pasākumi uzskatāmi par samērīgu prasību Paredzētās darbības īstenošanai.

6.11.8.40. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz dabas vērtībām, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildus nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**

- a) **Projektējot VES un nepieciešamos infrastruktūras objektus, tostarp elektropārvades kabeļu līnijas un pievedceļus (arī tos pārbūvējot), jānodrošina tāda minēto objektu novietojuma izvēle, kas neskar aizsargājamo augu sugu atradnes un aizsargājamo biotopu platības.**
- a) **Nav pieļaujama būvniecības darbu (t.sk. materiālu novietošana, tehnikas pārvietošanās u.c.) veikšana aizsargājamo augu sugu atradnēs un aizsargājamo biotopu platībās.**
- b) **Ja būvprojekta izstrādes laikā nepieciešams mainīt plānoto VES izbūves tehnoloģisko laukumu, pievedceļu vai elektroenerģijas transportēšanas tīklu (kabeļu) izbūves vietas, tām atrodoties ārpus IVN gaitā novērtētajām teritorijām, nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu par izmainīto Paredzētās darbības īstenošanas vietu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamo biotopu platībām. Ja tiek ietekmētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, nepieciešams iesniegt sertificēta sugu un biotopu eksperta papildinātu atzinumu DAP un saskaņot nosacījumus ietekmes mazināšanai, ja attiecināms.**
- c) **Veicot būvniecības darbus teritorijās, kurās konstatēti aizsargājami koki, nepieciešamības gadījumā, to aizsardzībai jānodrošina atbilstoši būvniecības darbu risinājumi un paņēmieni (piemēram, dižkoku stumbri jāaizsargā ar dēļu vairogiem, rakšanas darbi jāveic pēc iespējas tālāk no kokiem u. tml.) Pirms būvdarbu uzsākšanas ir jāsaņem DAP apliecinājums, ka izvēlētais būvniecības risinājums atbilst normatīvo aktu prasībām un neapdraud aizsargājamus kokus.**
- d) **Izbūvējot kādu no Ziņojumā vērtētajām elektropārvades (kabeļa) līnijas novietojuma B, C vai D alternatīvām, kas virzās gar mazā ērgļa *Clanga pomarina* aizsardzībai veidoto mikroliegumu un tā buferzonu (Mikrolieguma kods: 2508, Ziņojuma 4.5.3. attēls), ligzdošanas sezonas laikā no 1. aprīļa līdz 31. augustam nav pieļaujama būvdarbu veikšana elektropārvades līnijas posmā pie/gar minēto mikroliegumu un tā buferzonu.**
- e) **Vēja parka izbūvē jāizmanto VES ar aerodinamiski uzlabotiem spārnieniem (*serrated trailing edges*).**
- f) **Jānodrošina visu VES aprīkošana ar iekārtām automātiskai putnu lidojumu detektēšanai, lidojošo putnu atpazīšanai un stacijas automātiskai apturēšanai tādām īpaši aizsargājamām putnu sugām kā sarkanā klija *Milvus milvus* un niedru lija *Circus aeruginosus*.**
- g) **Jānodrošina ornitofaunas monitorings. Monitorings jāuzsāk gadu pirms būvdarbu uzsākšana un jāturpina gan vēja parka būvniecības laikā, gan arī vēja parka ekspluatācijas laikā atbilstoši Ziņojuma 8. nodaļā paredzētajam. Monitoringa plāns pirms monitoringa uzsākšanas**

jāsaskaņo ar DAP. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Monitoringa atskaites jāiesniedz DAP un Dienestā. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, Ziņojumā iekļautais ietekmi mazinošo pasākumu plāns var tikt precizēts, saskaņojot ar DAP, ja tiek konstatēta būtiska negatīva ietekme uz kādu īpaši aizsargājamu putnu sugu vai sugu grupu, kas nav apzināta Ziņojuma izstrādes laikā.

- h) Ņemot vērā VES novietojumu, vēja parka ekspluatācijas gaitā jānodrošina vēja turbīnu darbības apturēšana vai neuzsākšana nakts laikā, no saulrieta līdz saullēktam, laika posmā no 1. maija līdz 30. septembrim, ja izpildās šādi kritēriji: 1) VES, kuras paredzēts būvēt tuvāk nekā 100 m no meža vai koku grupām, gadījumā, ja vēja ātrums turbīnas gondolas augstumā ir mazāks par 6 m/s un gaisa temperatūra ir augstāka par 6 °C; 2) VES, kuras paredzēts būvēt klajumos, ne tuvāk par 100 m no meža vai koku grupām, gadījumā, ja vēja ātrums turbīnas rotora augstumā ir mazāks par 5 m/s un gaisa temperatūra ir augstāka par 10 °C.
- i) Jānodrošina akustiskais monitorings un sikspārņu bojāejas monitorings pirmajā un otrajā gadā pēc VES darbības uzsākšanas atbilstoši Ziņojuma 8. nodaļā un 5. pielikumā paredzētajam. Sikspārņu monitorings jāveic saskaņā ar Latvijas Sikspārņu Pētniecības biedrības⁴¹ izstrādātajām vadlīnijām –“*Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz sikspārņiem novērtēšanai*”⁴². Monitoringa plāns un pasākumi jānosaka un jāaskaņo ar DAP. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Monitoringa atskaites vienu reizi gadā jāiesniedz DAP un Dienestā. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, VES darbību ierobežojumi ir jāpārvērtē un, ja tiek konstatēta nepieciešamība mainīt darbības ierobežojumus, tie jāaskaņo ar DAP.

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt to ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību⁴³. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem, gala lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta, vai būtiskās ietekmes iespējams novērst vai samazināt līdz pieņemamam līmenim.

Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Paredzētās darbības īstenošana iespējama izbūvējot ne vairāk kā desmit VES, realizējot kādu no Ziņojumā vērtētajām VES novietojuma alternatīvām (A vai B alternatīva) un papildu vērtētajām VES (VES P-WTG-01 un P - WTG - 02), vienlaikus nodrošinot, ka izpildās pārējie šajā atzinumā izvirzītie nosacījumi par konkrēto VES izbūves iespējamību, kā tas detalizēti noteikts atzinuma 6.11.1. punktā, un nodrošināmajiem ietekmes uz sabiedrības veselību un drošību, dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturiskam vērtībām parametriem, vērtējot tos kopsakarībā ar sasniedzamo ražošanas efektivitāti un saražotās elektroenerģijas daudzumu. No novērtējuma neizriet pilnībā izslēdzoši nosacījumi, kas nepieļautu realizēt kādu no Ziņojumā vērtētajām elektropārvades (kabeļa) risinājuma alternatīvām.

Tāpat Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā identificēta virkne priekšnosacījumu tālākajām plānošanas un projektēšanas stadijām, kā arī nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība tās

⁴¹ Latvijas Sikspārņu Pētniecības biedrība, Reģ. Nr. 40008259941.

⁴² Pieejamas publiski <https://www.daba.gov.lv/lv/media/15651/download>.

⁴³ Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

akcepta gadījumā var būt īstenojama vai nav pieļaujama.

Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts). Par Paredzētās darbības akceptu Novērtējuma likuma 21. panta izpratnē lemj Dienvidkurzemes novada pašvaldība.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*